

CUM SĂ DESENĂM

Portrete

Editura
Aquila

UN GHID PAS CU PAS CU 10 PROIECTE PENTRU ÎNCEPĂTORI

CUM SĂ DESENĂM

Portrete

UN GHID PAS CU PAS CU 10 PROIECTE PENTRU ÎNCEPĂTORI

Editura Aquila

Cuprins

Introducere 4

Unelte și materiale 6

Tehnici de bază 10

Demonstrații

- 1 Femeie tânără *Creion* 18
- 2 Bebeluș *Creion* 24
- 3 Bărbat matur *Creion* 30
- 4 Bărbat de culoare *Cărbune și cretă* 36
- 5 Femeie matură *Grafit* 42
- 6 Femeie de culoare *Creioane colorate* 48
- 7 Copil *Peniță și tuș* 54
- 8 Bărbat *Peniță și tuș* 60
- 9 Femeie *Creioane Conté și grafit* 66
- 10 Grup *Creion* 72

Index 78

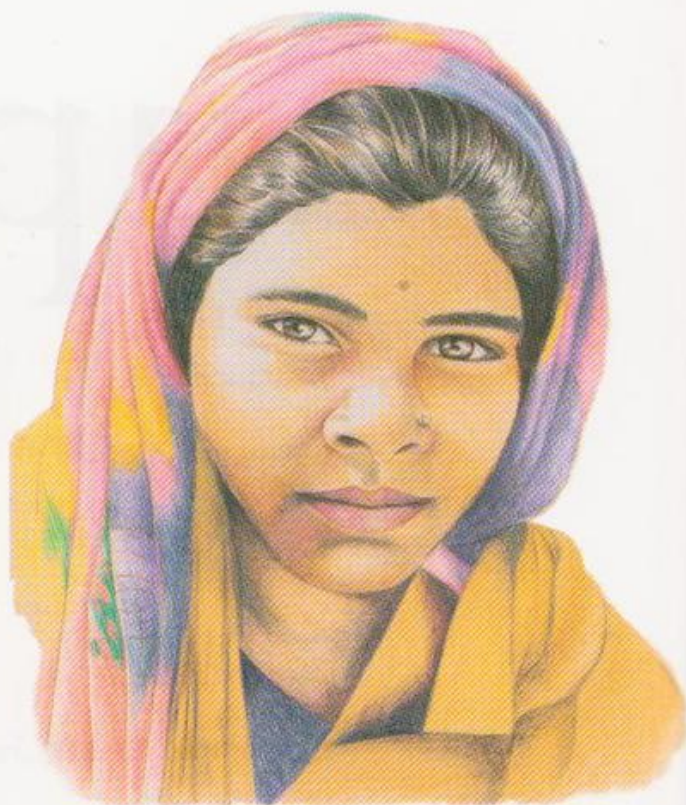
Introducere

Aflat la baza tuturor celorlalte forme de artă, desenul este una dintre cele mai satisfăcătoare modalități de exprimare. Mulți oameni cred că desenul este o îndemânare cu care te naști și care nu poate fi învățată; din fericire, acest lucru este fals. O altă părere este aceea că este mai dificil să desenezi portrete decât să desenezi orice altceva. Din nou, nu este adevărat! Necesită doar abordarea corespunzătoare.

Fețele ne fascinează și reprezentarea propriilor imagini face parte din natura umană. Cum altfel se obține o asemănare bună? Cum se pot folosi penița și tușul, creioanele colorate, cărbunele și creioanele Conté? Cum se pot face desenele plane să arate tridimensional? Această carte va răspunde la toate aceste întrebări și chiar mai mult. Explică tehnica desenării portretelor, precum și arta și modul de obținere a calității stilului.

Teama de eșec ne îndepărtează de pe calea realizării unui desen bun. Prea mulți dintre noi au prea puțină încredere în capacitatea noastră creativă. Dar așa cum ați învățat să scrieți, la fel de bine puteți învăța să desenați. Este doar o chestiune de a privi și de a face însemnări fără a avea preconcepții. Nu trebuie să desenați într-un anumit mod, încercați diferite moduri de lucru.

În cei 2.000 de ani de existență a portretisticii așa cum o cunoaștem noi azi – o încercare de a surprinde asemănarea – ideile au fost abandonate și reinventate de multe ori. Grecii antici au realizat portrete ale perfecțiunii și romanii au dus mai departe această fază, flatându-i pe demnitarilor lor prin corpuri idealizate, dar cu fețe realiste. Căderea Imperiului Roman a dus la un declin în educație și nimeni nu a mai realizat portrete timp de câteva secole. Apoi, după desco-

sus Încercați să depășiți orice gânduri de genul „Nu pot să fac asta” – pentru că puteți! Din moment ce începeți, puteți doar progresa.

perirea monedelor romane antice, artiștii re-nascentiști timpurii au realizat portrete din profil.

Pe măsură ce se dezvoltă înțelegerea perspectivei, expunerea în proporție de trei sferturi a devenit la modă la portretele realizate în vest. Cam în vremea aceea, Leonardo da Vinci și câțiva dintre contemporanii săi studiau anatomia. Portretele lor dezvăluie înțelegerea structurii osoase și musculare a feței într-o manieră obținută de puțini artiști până atunci.

După 1839, inventarea fotografiei a adus schimbări în portretistică. Câțiva artiști au început să folosească fotografia ca un ajutor în munca lor. Câțiva ani mai târziu, artiști precum Henri Matisse și Pablo Picasso au folosit linii și forme distorsionate pentru a reda idei dincolo de portretul realist.

Folosirea acestei cărți

Cele 10 demonstrații pas cu pas prezintă oameni diverși desenați în diferite ipostaze. Pașii exprimă clar și ilustrează diferite stadii ale progresului desenului, cu sugestii referitoare la mănuierea materialelor, subiecților și situațiilor și sugestii referitoare la modul de lucru pornind de la o fotografie sau de la o persoană care stă așezată în fața dumneavoastră. Începătorul absolut poate considera că e mai bine să înceapă cu Demonstrația 1 (paginile 18-23), dar puteți să începeți de oriunde doriți. Fiecare demonstrație prezintă un desen alternativ al aceluiași subiect, dar produs folosind diferite materiale și o fotografie a modelului într-o

atitudine alternativă pentru a putea fi folosită ca reper pentru un nou desen. Dacă începeți prin copierea portretelor din carte, veți învăța cum să realizați propriile voastre portrete, în atitudini similare și folosind materiale asemănătoare. Nu fiți intimidat de finalul unora dintre portrete – acestea vă vor demonstra cât de departe se poate ajunge în timp și cu răbdare. Puteți desena oricare portret fără a include fiecare variație de ton sau detaliu. Nu vă descurajați dacă faceți greșeli la început. Pe măsură ce lucrați, veți progresa în mod natural și, pe măsură ce vă va crește încrederea, puneți-vă la încercare îndemânarea pe oricine dorește să vă pozeze.

DESENUL FINAL

Demonstrația 1

Femeie tânără Creion

DESEN ALTERNATIV FOLOSIND O METODĂ DIFERITĂ

POSTURA ALTERNATIVĂ A SUBIECTULUI

SUBIECTUL

PAȘII

INCERCAȚI SĂ SCHIMBAȚI...

STADIUL ARTISTULUI

SFATUL ARTISTULUI

Unelte și materiale

Creioanele și hârtia sunt cele mai simple materiale cu care să începeți. Curând veți afla că vreți să încercați tehnici diferite și materiale noi, dar evitați cheltuielile inutile și dezamăgirea, făcând doar cumpărături moderate la început. Începeți cu o metodă care vă place și introduceți altele treptat, pe măsură ce simțiți nevoia să vă lărgiți gama și să vă îmbogățiți abordarea.

Destul de curând, vă veți trezi privind oamenii cu ochiul unui artist: „Ce formă au acei ochi? Cum aș putea reda părul acela?”, așa că țineți o peniță sau creion și un caiet de schițe la îndemână pentru a schița notele vizuale oriunde v-ați afla. Amintiți-vă că nimeni nu trebuie să vadă aceste schițe – ele sunt lucrările voastre proprii care vă ajută să vă formați ochiul. Încercați, de asemenea, modalități de expunere a tonurilor folosind diferite materiale.

CREIOANE

CREIOANELE. Acestea sunt făcute din grafit și argilă și apar în diferite grade de duritate, notate chiar pe creion. „H” înseamnă mină tare, „B”, de la black (negru), înseamnă mină moale și „F” mină fină. Creioanele cu mină „H” (2H, 3H și 4H, ele devin treptat mai dure) vor zgâria suprafața hârtiei și nu sunt suficiente pentru o lucrare ce aparține sistemului tonal. Creioanele HB sunt de o duritate medie. Încercați să folosiți mină 2B sau 3B la începutul desenului, trecând apoi la un creion cu mină mai moale sau mai neagră, cum ar fi 6B sau 9B, pentru tonuri mai profunde. Creioanele mecanice sunt bune pentru muncă de precizie, dar nuanțele mai moi sunt greu de găsit.

MINE GRAFIT. Acestea sunt făcute din grafit solid, de obicei fără înveliș de creion, astfel că atât marginea cât și vârful pot fi folosite. Minele subțiri de grafit pot avea adesea un înveliș de lac. Creioanele de grafit solubile în apă pot fi amestecate cu apă cu ajutorul unei perii pe pagină. Ele sunt eficiente pentru schițarea și amestecarea nuanțelor.

CRETA ALBĂ. Este disponibilă sub formă de bucăți tari pentru detaliu și semne fine, sau puteți folosi pasteluri slabe care sunt ușor de amestecat.

CĂRBUNE SAU CREIOANELE CU MINĂ DIN CĂRBUNE. Acestea sunt făcute din lemn carbonizat (salcie sau viță de vie) și sunt unele dintre cele mai vechi materiale. Cărbunele este sub formă de mine de diferite grosimi – cel subțire este bun pentru portrete și cărbunele compact este bun pentru lucrări supradimensionate. Cărbunele

comprimat este mai greu și produce o linie mai închisă care nu este ușor de estompat.

Creioanele cu mină din cărbune au învelișul de lemn, produc mai puțină mizerie și pot trasa o linie mai subțire, dar sunt mai greu de șters decât cărbunele obișnuit. Folosiți-le pentru a crea contraste și zone cu tonalități bogate.

Desenele în cărbune trebuie pulverizate cu un fixativ pentru a se păstra forma finală.

CREIOANELE CONTÉ, MINELE ȘI CREIOANELE.

Acestea sunt pigmenți naturali legați cu gumă arabică. Cele mai folosite culori sunt negrul, albul, nuanțe de maro, cărămiziu și roșu – în special roșu sanguin sau sepia – dar ele sunt disponibile, de asemenea, într-o gamă largă de alte culori. Sunt eficiente în cazul liniilor clare și precise și pentru zone cu nuanțe solide. Ele pot fi estompate, dar nu pot fi șterse cu ușurință.

CREIOANELE COLORATE. Acestea sunt de calitate și duritate variate și multe forme diferite: standard, solubile în apă, cu mine groase sau subțiri. Unele creioane colorate trasează linii precise și clare, în timp ce altele pot fi amestecate mai ușor. Dispunerea culorilor va produce nuanțe diferite și se pot realiza rezultate neașteptate prin folosirea aceluiași grup de culori în diferite secvențe, așa că experimentați pentru a găsi ordinea cea mai bună pentru o anumită nuanță. Câteva dintre culorile folosite pentru portrete sunt: ocrul gălbui, galben maroniu, roșiatic – un maro-portocaliu –, roșu-deschis, purpuriu, gri cald și siena – un maro închis.

CREIOANE COLORATE ȘI
PASTELATE

MINE DIN
GRAFIT

CĂRBUNE, CREIOANELE
ARTIȘTILOR ȘI MINELE
CONTÉ

STILOURI. Stilourile tehnice sunt convenabile pentru schițe rapide, dar vârfurile lor lasă urme invariabile, așa că trebuie să exersați hașurările, hașurările în cruce și semnele punctate. Penițele sunt suporturi cu vârful flexibile interschimbabile din metal. Vârfurile ascuțite sunt cele mai bune pentru portrete, deși vârfurile pentru caligrafie pot produce rezultate interesante. Stilourile sau stilourile cu rezervor, pixurile, fine linere sau stilouri speciale pentru artă, sunt de asemenea versatile. Ele sunt disponibile în diferite lățimi de peniță și pot crea linii fine, ondulate. Pixurile sunt disponibile în câteva culori și lățimi de vârf. Ele pot fi netede și ușor de folosit și sunt convenabile pentru schițe.

CERNEALĂ. Cerneala solubilă poate fi diluată cu apă și amestecată pentru a reda tonuri. Cerneala rezistentă la apă este folosită pentru desen dar va înfunda rezervorul stilourilor. Stilourile cu vârf de păsă sau fibră există în versiuni atât rezistente la apă cât și solubile în apă. Căutați diferite tipuri de cerneală în diferite culori vii.

PENIȚE ȘI TUȘ

ASCUȚITORI. Un cuțit profesionist este bun la ascuțirea creioanelor și la curățarea vârfulor murdare lăsate de radiere. Folosiți fie o lamă fixă, fie una retractabilă. Folosirea unui cuțit, față de o ascuțitoare din comerț, vă va permite să obțineți vârful dorit pentru creion. Dacă folosiți o ascuțitoare, asigurați-vă că lama este ascuțită.

RADIERE ȘI TORȘOANE. O radieră din plastic șterge urmele de creion sau mine de grafit persistente de pe desene și poate fi folosită pentru corectarea micilor greșeli. Când capătul ei se murdărește sau devine uzat, tăiați o muchie ascuțită cu cuțitul. O radieră pentru cărbune este ușor de modelat în cazul formelor mici și greu de folosit la estomparea punctelor de mare intensitate. Compoziția ei lipicioasă poate fi folosită pentru estomparea zonelor desenate în creion, cărbune, creioane Conté sau cretă. Pentru amestecarea cărbunelui și cretei folosiți un torșon, care este o foaie de hârtie răsucită cu un vârf ascuțit ca al creionului.

FIXATIV. Pentru a împiedica estomparea desenului făcut în creion, cărbune sau alte materiale cu pigmenți moi, acesta trebuie fixat. Fixativul este făcut prin dizolvarea unei rășini

într-un solvent incolor. Se pulverizează pe desen și, pe măsură ce solventul se evaporă, un strat subțire de rășină rămâne și leagă praful de pigment de suport. Amintiți-vă că, odată fixat, desenul nu poate fi modificat folosind o radieră. Totuși, puteți lucra peste un desen fixat și se practică pulverizarea periodică a unui desen în timp ce se lucrează la el. Fixativul se aplică cel mai bine folosind un CFC fără aerosol, respectând instrucțiunile producătorului. Sticlele cu un pulverizator manual și un

Tehnici de bază

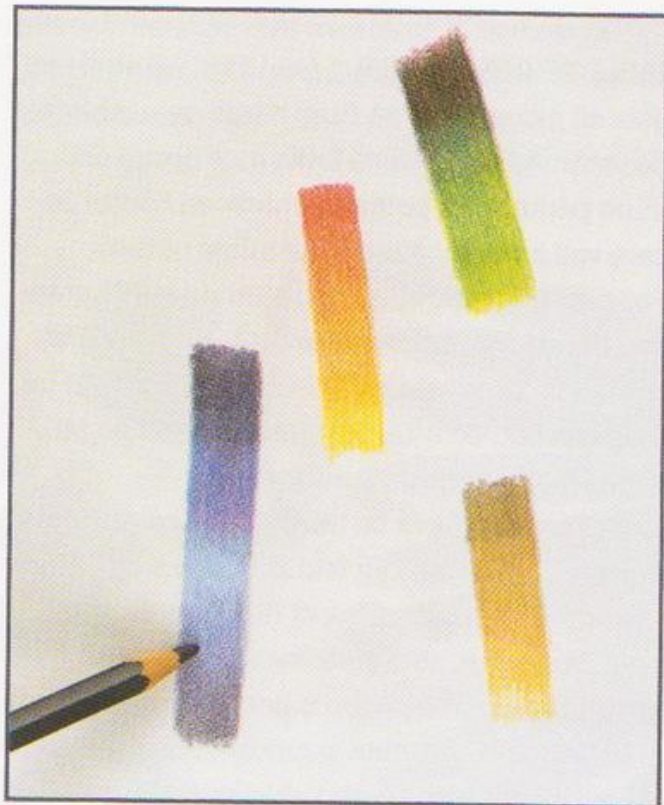
Mulți începători consideră desenarea portretelor dificilă pentru că ei nu pot reda caracterul subiectului. Totuși, educându-vă să vedeți persoana în mod obiectiv, ca pe o serie de linii, forme și tonuri, veți putea desena o asemănare convingătoare. Cei mai mulți dintre noi desenăm ceea ce credem că vedem; credem că desenăm ceea ce este în fața noastră, dar de fapt ne amintim simbolurile înfățișării lucrurilor.

În primul rând, hotărâți-vă cum să fie așezată hârtia. În sus, în stilul portretului tradițional, sau într-o parte, în format peisaj. Luați în considerare unghiul din care priviți persoana, cât din persoană doriți să includeți și forma generală a imaginii voastre. Înainte să

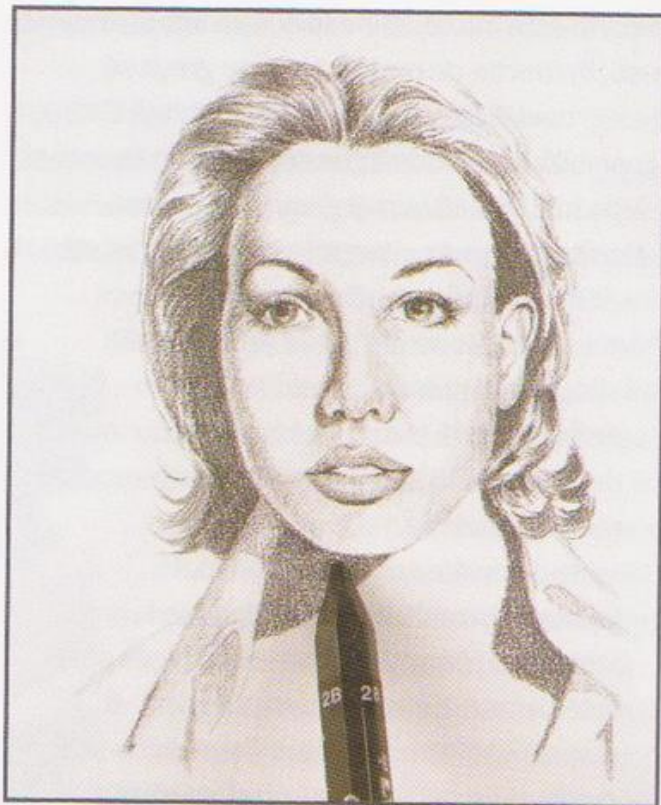
începeți, încercați să faceți mici schițe, pentru a lucra diferite compoziții.

Uitați-vă la subiectul vostru din diferite unghiuri înainte să începeți. Privitul în sus dintr-un punct jos a fost un mod tradițional de a face subiectul să pară mai important și puternic. Este interesant să privești puțin de sus sau dintr-o parte, de la nivelul subiectului. Priviți portrete de succes și puneți-vă întrebări referitoare la modul cum le-au compus artiștii.

Există câteva tehnici pe care ar trebui să le exersați din când în când, așa cum un pianist exersează portativul. Pe măsură ce veți deveni adeptul lor, veți afla că realizarea portretelor devine mult mai ușoară.

ARMONIZAREA CULORILOR

TON (a)

ARMONIZAREA CULORILOR E un mod de obținere a unei tranziții de la tonuri deschise la tonuri închise prin estompare și ștergerea tonurilor aplicate. Cele mai bune materiale sunt pastelurile, creioanele Conté, cărbunele și grafitul. Cu cât este mai moale materialul, cu atât e mai ușor de realizat amestecul. Puteți să creați degradeuri de culori sau să le șlefuiți creând nuanțe unele peste celelalte.

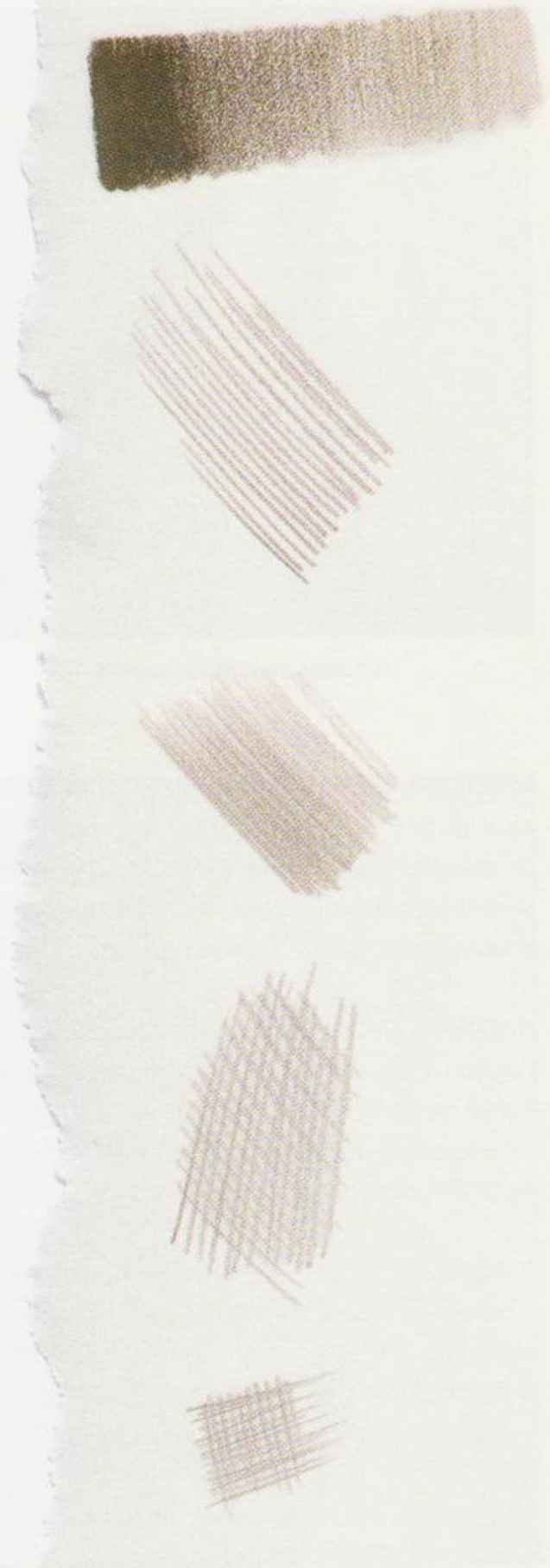
TON (a) Minele din grafit groase sunt bune pentru completarea tonurilor pe un spațiu mai mare. Continuați să priviți subiectul pentru a vedea unde sunt tonurile întunecate, medii și deschise.

(b) Pentru a înfățișa părul, folosiți linii închise și mai deschise în direcția de creștere. Nu încercați să redați fiecare fir de păr, doar direcția și tonurile deschise, medii și închise.

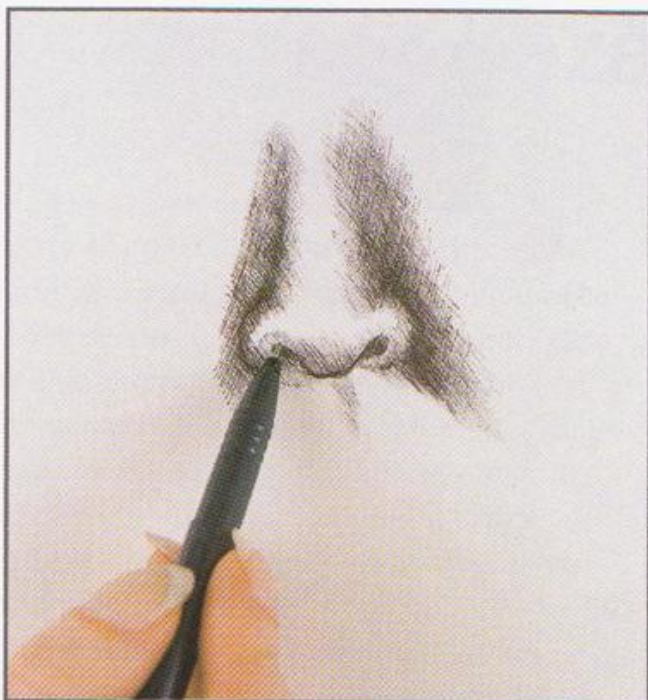
(c) Există câteva moduri prin care se poate obține gradația tonurilor. Țineți ușor instrumentul de desenat – și începeți cu semne ușoare, apoi adânciți umbrele până când devin mai întunecate. Treceți peste zonele care nu se transformă treptat de la luminos la întunecos. Sau încercați hașurarea simplă sau în cruce.

TON (b)

TON (c)

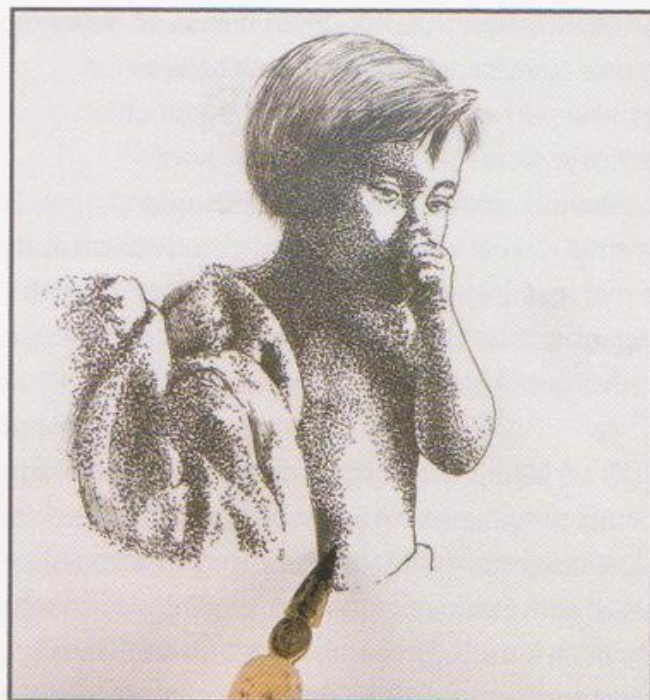
HAȘURARE ȘI HAȘURARE ÎN CRUCE

HAȘURARE E o metodă de aplicare a tonului cu o serie de linii paralele. Liniile pot fi apropiate unele de celelalte pentru tonuri dense sau distanțate pentru a crea tonuri deschise. Liniile curbe pot fi folosite pentru părul creț sau ondulat.

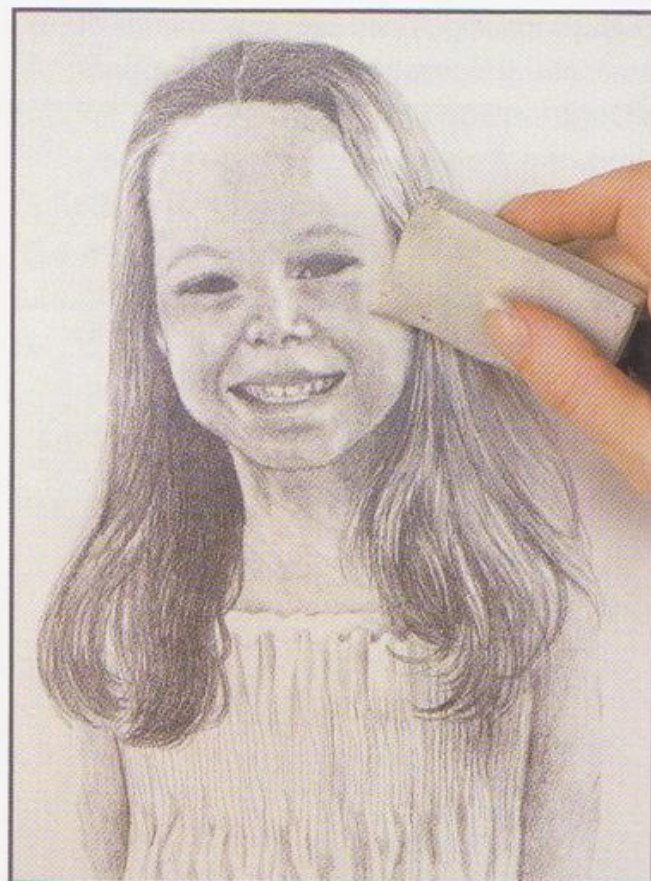
HAȘURARE ÎN CRUCE E o altă metodă eficientă pentru a arăta tonul. Hașurarea paralelă folosește linii paralele, dar și mai multe linii paralele le intersectează pe acestea într-un unghi. Această metodă funcționează în special în peniță și tuș.

DESEN CU PUNCTE Se mai numește poantilism – puncte care sunt plasate aproape unele de altele sau depărtate pentru a crea tonuri închise și deschise. Portrete întregi pot fi desenate cu puncte, având câteva contururi sau deloc.

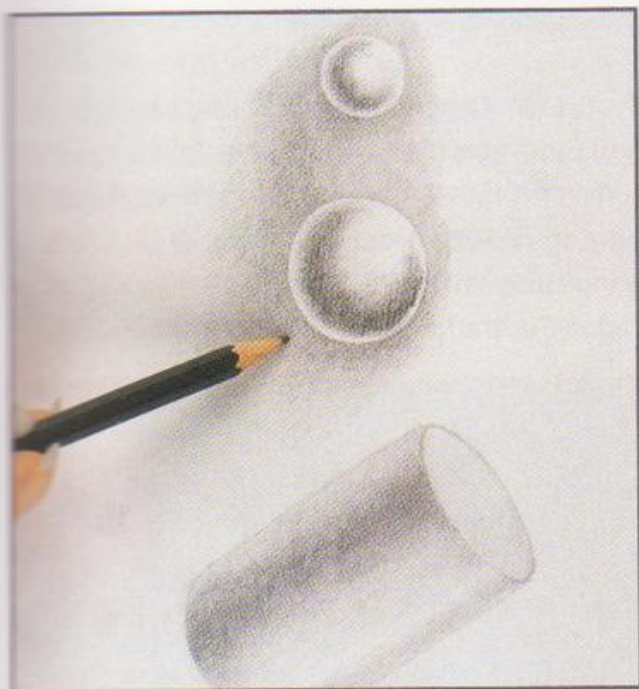
ESTOMPARE Folosiți o radieră de plastic sau una pentru cărbune pentru „a estompa” punctele luminoase de pe un desen.

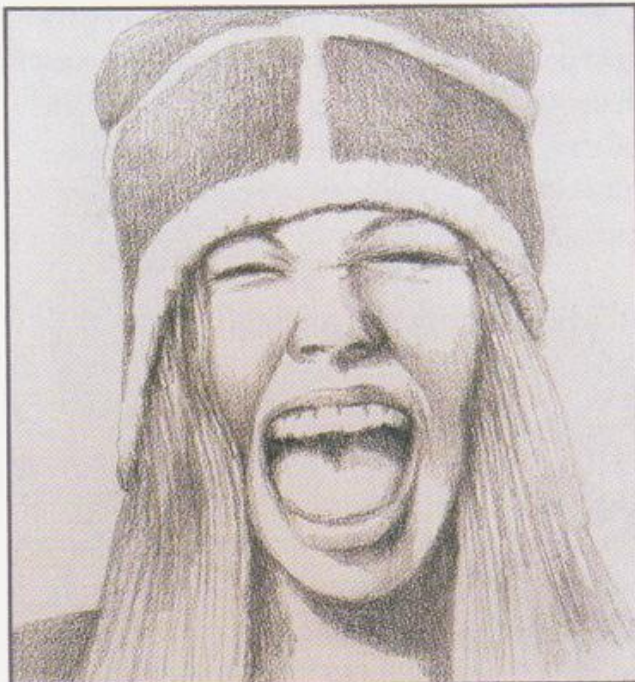
DESEN CU PUNCTE

ESTOMPARE

CERCURI ȘI CILINDRI

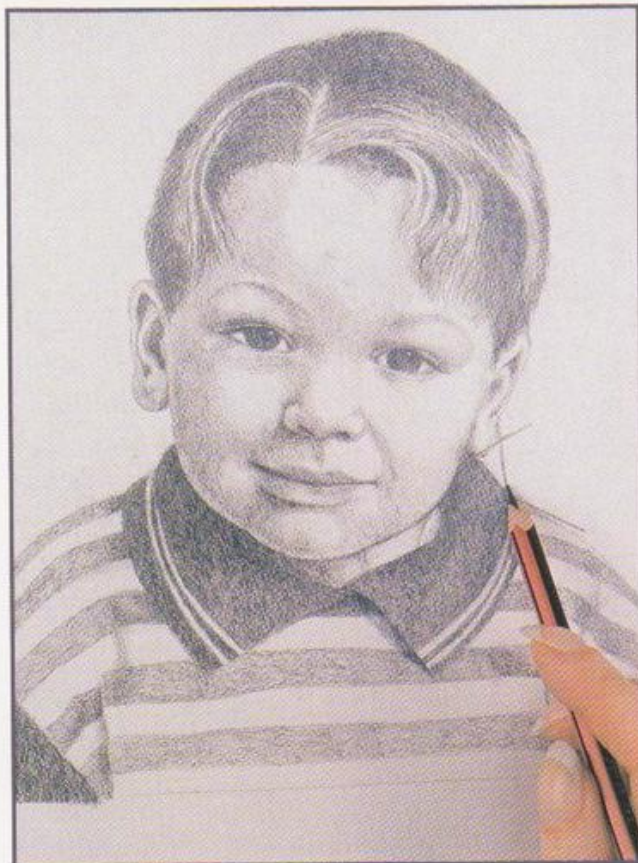

CAPTÂND ASEMĂNAREA

CERCURI ȘI CILINDRI Exersați umbrirea pe cercuri și cilindri, ca să arate tridimensionale. Aceste forme sunt cele subliniază trăsăturile feței. Observați cum lumina crează tonuri de culoare pe aceste forme – formele circulare luminoase sunt aproape de zonele întunecoase și formele închise urmăresc linia exterioară.

CAPTAREA UNEI ASEMĂNĂRI Uitați că aveți o persoană în față și desenați; creați umbre pe formele pe care le vedeți. Creați o imagine „instantaneu” prin decupare, de exemplu tăierea vârfului capului sau a umerilor pentru ca mintea să completeze restul imaginii.

FORME NEGATIVE Încă de la început fiți atenți la formele negative din jurul subiectului. Verificați-le din nou pe măsură ce terminați. Spre exemplu, în desenul arătat în dreapta, există un fel de formă triunghiulară între ureche și umăr.

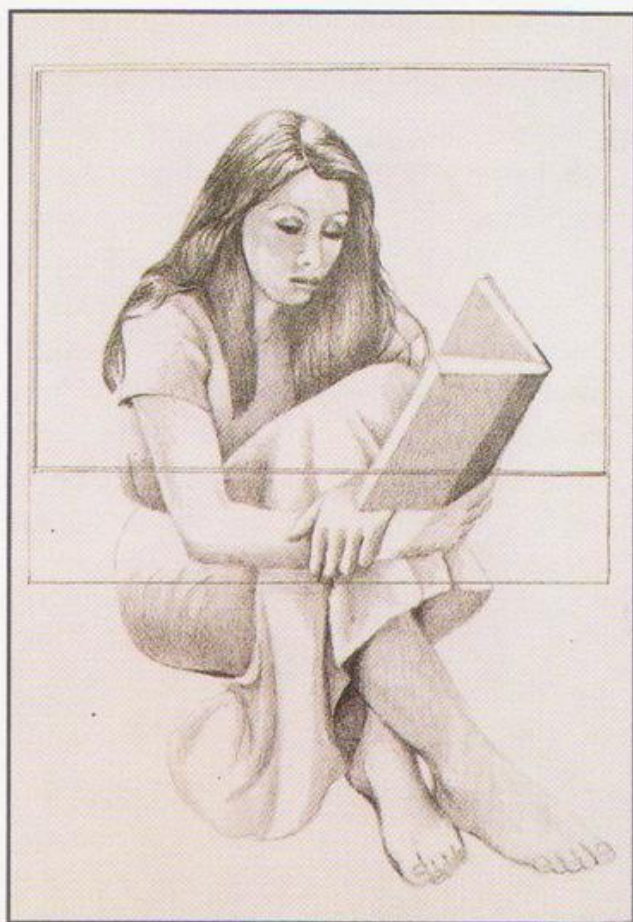
FORME NEGATIVE

COMPOZIȚIE. Gândiți-vă cum să compuneți fiecare portret. Imaginea de mai jos a fost decupată în trei feluri diferite pentru a arăta cât de diferit poate să arate o postură, în funcție de cât de mult ați decis să desenați și modul în care o plasați.

Indicii pentru desenarea anumitor trăsături

FAȚA (a) Nicio trăsătură facială nu este mai greu de desenat decât alta. Captați o dispoziție prin observarea formelor din jurul gurii, nasului, obrazilor etc. și pentru a vedea tonurile.

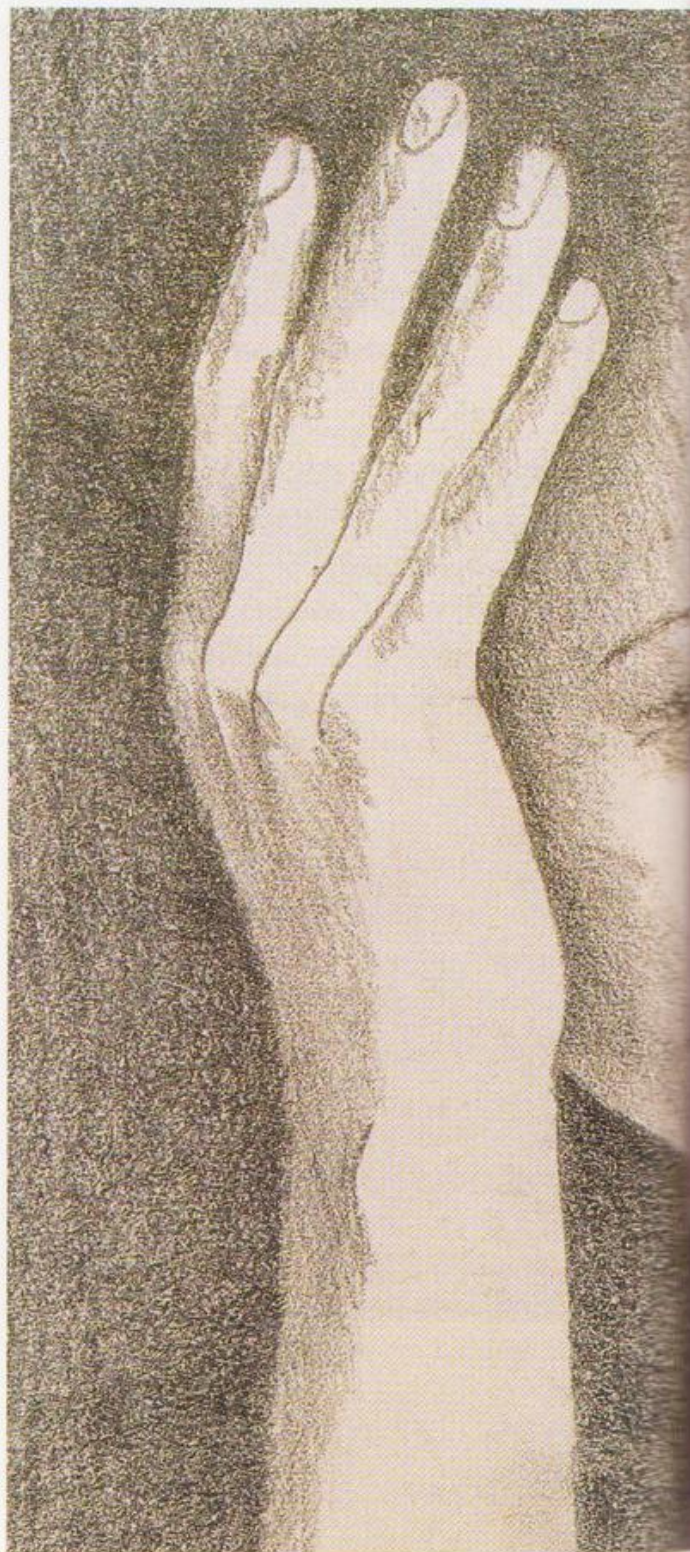
(b) Prin structura musculară puteți vedea cum ne strângem buzele sau ridicăm din sprâncene, de exemplu. Această diagramă vă va ajuta să

COMPOZIȚIE

înțelegeți planurile feței.

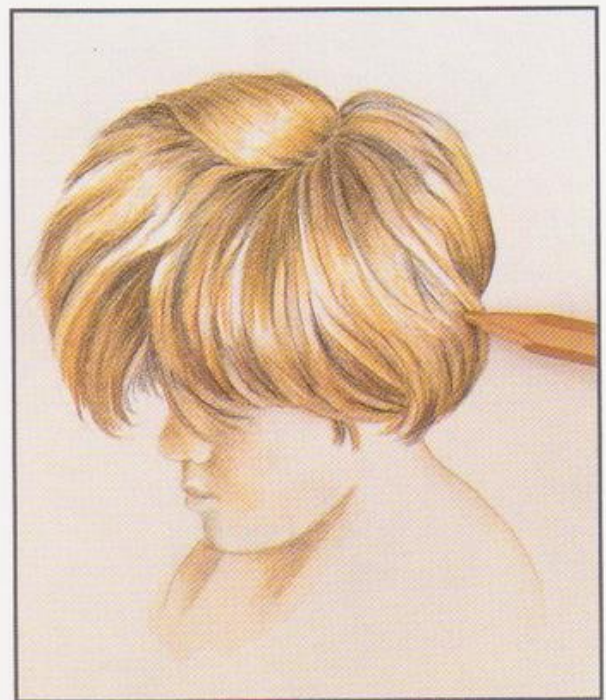
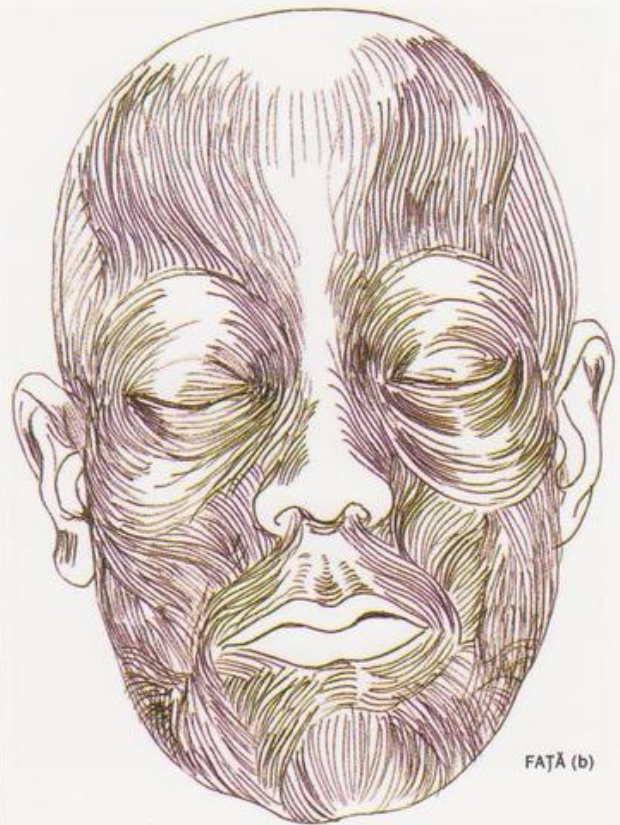
PĂRUL (a) Desenați părul folosind cel puțin trei sau patru culori diferite în șuvițe, desenate în direcția creșterii. Lăsați spații de hârtie albă care să creeze senzația de transparență pentru a indica strălucirea. Niciodată nu încercați să redați fiecare fir de păr, dar indicați forma și

FAȚĂ (a)

nuanța, începând cu linii deschise și apoi făcând desenul mai întunecat.

(b) Construiți părul folosind linii hașurate. Asigurați-vă că unele linii sunt desenate apropiate în timp ce altele sunt depărtate pentru a da sentimentul de strălucire și densitate, construind o imagine realistă.

PĂR (a și b)

OCHII – FORME (a) ȘI UNGHIURI
(b) DIFERITE

(a)

(b)

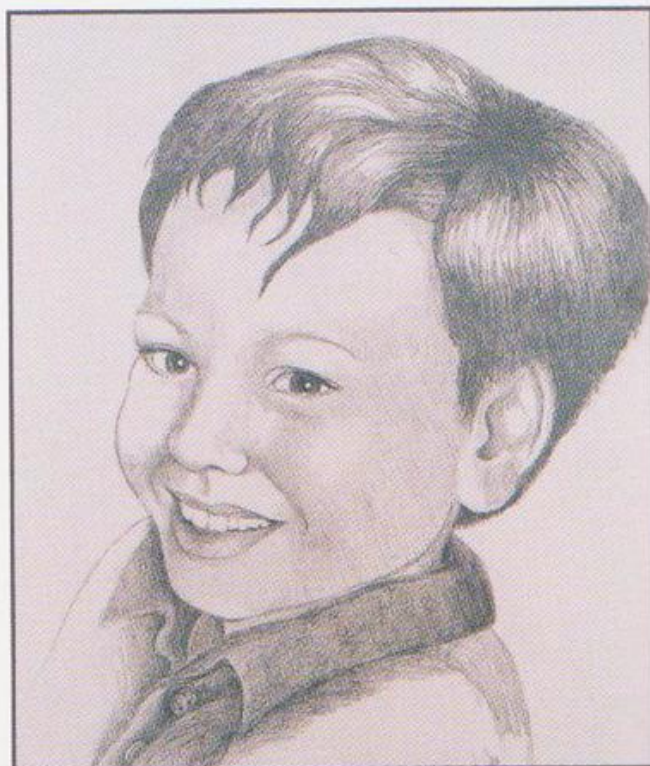
OCHII Se spune adesea că ochii sunt fereastra sufletului. Deși se spune că e important să desenezi corect ochii, nu insistăți asupra lor.

(a) Amintiți-vă că ochii sunt formele rotunde de sub pleoape și nu forme plate. De asemenea pleoapele acopera irisul la un moment dat – albul din jurul acestora conferă o privire speriată sau uimită.

(b) Fiți conștienți de modul în care se schimbă forma ochilor în funcție de unghiul din care priviți.

NASUL În funcție de lungimea nasului, majoritatea fețelor sunt împărțite în trei părți: pornind de la linia părului către vârful nasului, lungimea nasului și, în ultimul rând, de la baza nasului până la bărbie. Deși nasul este destul de triunghiular – dacă nu este privit din profil – nu desenați linii care să indice fiecare parte, în schimb desenați cu atenție umbrele.

(a) Descrieți configurația și forma nasului, prima

NASUL (a)

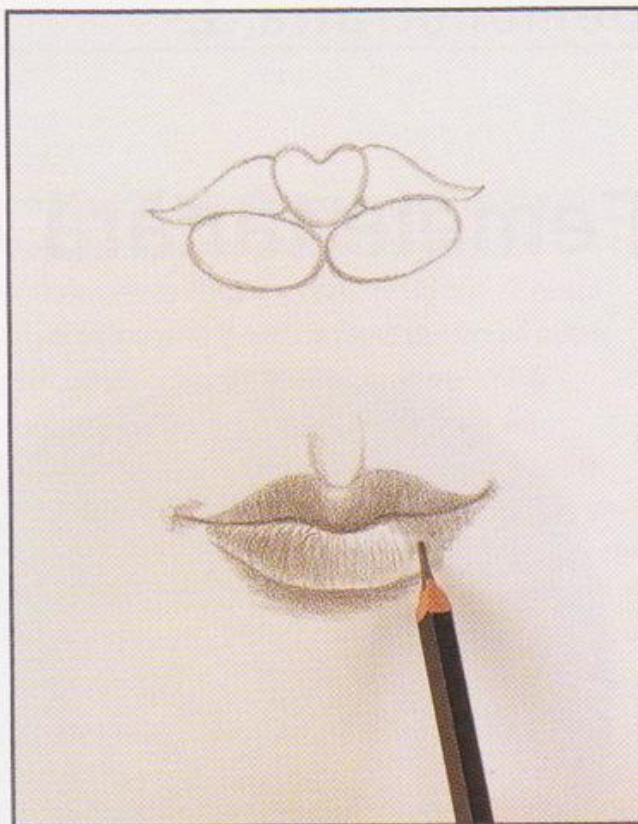
dată schițând ceea ce vedeți din nări și din bază și apoi adăugând tonuri blânde în partea de jos și în laterale.

(b) Privit din profil, un nas poate construi sau strica un portret din profil. Verificați-i forma cu atenție înainte de a-l desena.

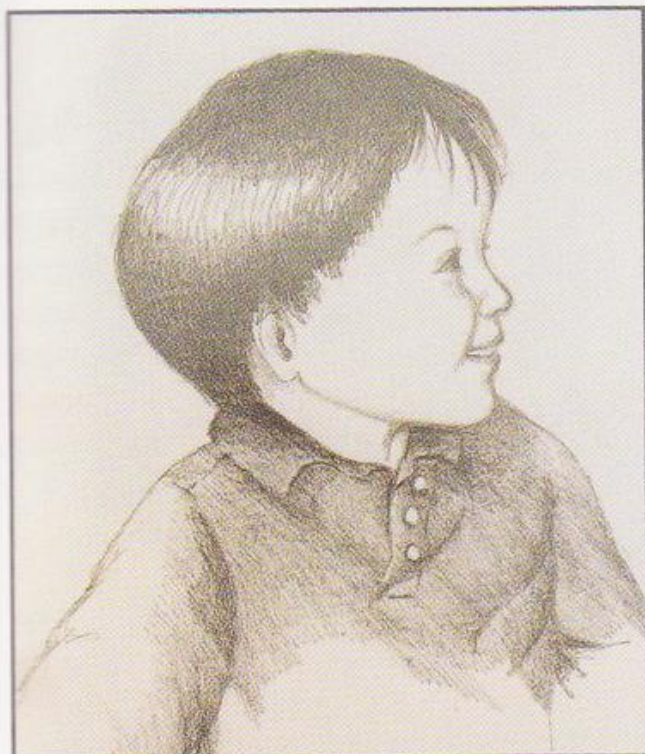
GURA Gura este un element esențial în expresiile faciale. Într-o lumină normală, buza superioară apare, de obicei, mai închisă decât buza inferioară iar linia centrală, ondulată este și ea mai închisă. Dacă persoana nu are buzele conturate cu un creion mai închis, acestea au doar o nuanță mai închisă decât nuanța feței, fără contururi dure.

(a) Privită din față, gura poate fi construită dintr-o serie de forme.

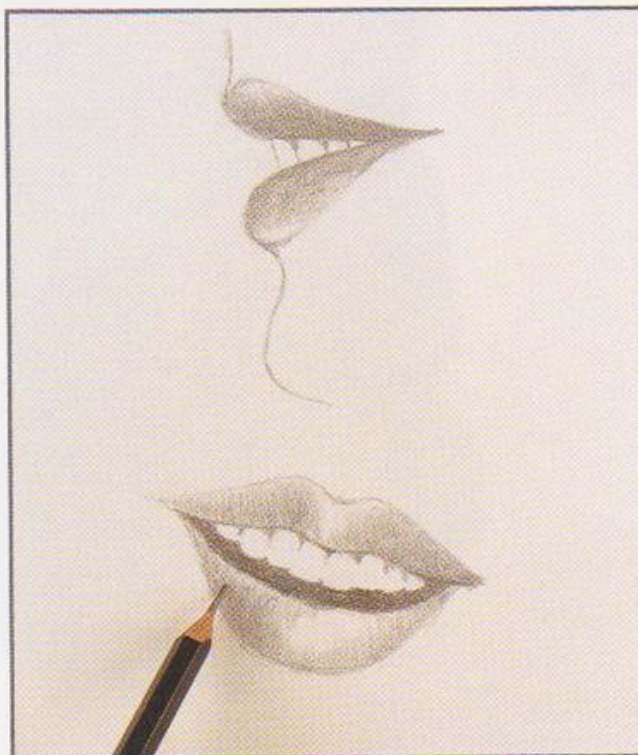
(b) Gurile pot arăta complet diferite din unghiuri diferite. Desenați doar ceea ce vedeți și nu desenați niciodată fiecare dinte.

GURA (a)

NASUL (b)

GURA (b)

Demonstrația 1

Femeie tânără *Creion*

Fie că lucrați după un model viu sau după o fotografie, aveți nevoie de lumină bună – naturală sau artificială. Direcția luminii afectează umbrele de pe față, creând diferite dispoziții. În mod ideal, o lumină principală ar trebui să lumineze subiectul. O a doua sursă de lumină, venită dintr-un unghi diferit, poate ajuta la luminarea zonelor de umbră, dar ar trebui să fie mai slabă decât lumina principală, așa că folosiți lumina zilei sau un bec de o putere mai mică. Prea multă lumină poate să aplatizeze fața.

Gândiți-vă cum va arăta portretul pe hârtie. Acesta postură este mai mult sau mai puțin centrată, cu bărbia aflată aproximativ în partea de jos a hârtiei. Gândiți-vă, de asemenea, la mărimea desenului vostru – un portret mic pare pierdut pe o foaie mare de hârtie.

Dacă desenați după un model viu,

cronometrați timpul în care modelul pozează.

Mulți oameni au nevoie de o scurtă pauză aproximativ la fiecare jumătate de oră. Aceasta vă va permite să lăsați desenul pentru a-l putea privi cu alți ochi când vă reîntoarceți. Veți fi surprinși de lucrurile diferite pe care le veți observa. Găsiți poziții confortabile pentru voi și modelul vostru și asigurați-vă că trebuie doar să vă mișcați ochii pentru a vedea atât subiectul, cât și hârtia.

Desenele făcute după model viu nu pot fi înlocuite, dar cele făcute după fotografii au și ele beneficiile lor. Modelele din fotografii nu se mișcă, ele nu-și schimbă coafura între ședințe și nu fac comentarii referitoare la desenele voastre! Puteți, de asemenea, să surprindeți spontaneitatea și să lucrați în ritmul propriu.

U Subiectul

Această femeie tânără își înclină capul și râde. Este o imagine spontană care trebuie gândită cu atenție. La început, toate trăsăturile sunt în unghi, dar fața este îndreptată spre noi. Observați cum obrații ridică ochii pe măsură ce zămbetul este mai larg și cum urechea urmărește linia fălcii.

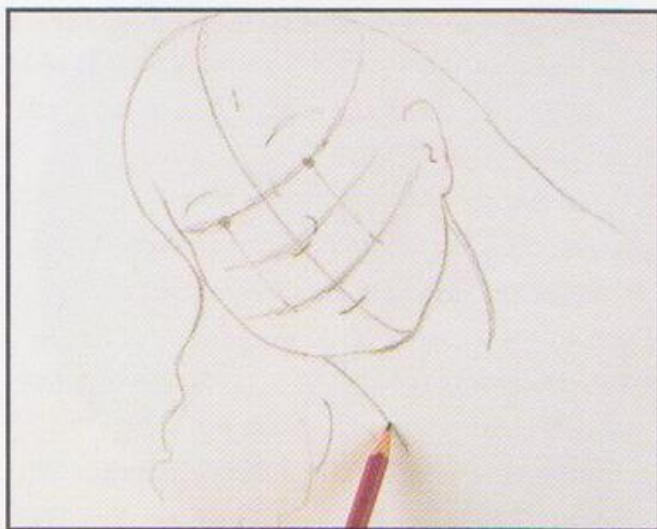

Materiale

Creioane 2B, 4B și 6B

*O coală de hârtie de desenat
420 x 297 mm*

Radieră pentru cărbune

1 Înainte de a începe să desenați, studiați subiectul pentru a obține cât mai multe informații posibile; de exemplu, forma bărbiei, a nasului, a părului și unghiul ochilor și a urechilor. Priviți formele negative ale întregului contur și apoi vizualizați-l pe hârtie. Cu un creion 2B, marcați vârful capului și bărbia. Trasați ușor niste puncte de reper pentru ochi, nas și gură. Ochii sunt aproximativ la jumătatea distanței dintre vârful capului și bărbie și baza nasului este la jumătatea distanței dintre ochi și bărbie. Pupilele sunt dispuse vertical deasupra colțurilor gurii. Desenați cu fermitate formele bărbiei, partea de jos a nasului și sprâncenele.

2 Între ochi există o distanță de aproximativ dimensiunea unui ochi. Desenați ușor forma pleoapei superioare și cercurile pentru irisuri. Trasați nasul și gura. Pentru stabilirea pozițiilor și proporțiilor, stați drept, întindeți-vă mâna, ținând creionul și închideți un ochi. Plasați vârful creionului pe aceeași linie cu vârful părții pe care o măsurați și întoarceți degetul mare în jos ca să-l aliniați cu partea de jos a părții corpului pe care o măsurați. Pe hârtie, înmulțiți această lungime de câte ori aveți nevoie pentru a stabili mărimea. Notați fiecare măsurătoare pe măsură ce lucrați și continuați să măsurați în acest mod pentru toate punctele semnificative. Țineți-vă spatele și brațul în unghi drept în mod constant atunci când faceți măsurători de felul acesta.

3 Folosind numai linii, desenați trăsăturile, incluzând mai multe bucle pentru păr. Continuați să verificați și să măsurați spațiile dintre trăsături. Închideți pe jumătate ochii și uitați-vă la subiect, astfel încât să vedeți doar zonele cele mai întunecate și cele mai luminoase. Găsiți cele mai întunecate zone și, cu un creion 4B, începeți să desenați umbre apăsând ușor și nu mâzgăind. Pentru a face ca hârtia să nu lucească, creați umbre prin linii hașurate apropiate sau elipse. Ajustați presiunea exercitată de creion pentru a construi tonalități, dar nu apăsați prea tare. Desenatul vi se va părea mai ușor dacă veți ține creionul cât mai departe de capătul ce desenează.

4 Mai mult decât orice altă trăsătură, ochii dezvăluie caracterul și dispoziția unei persoane. Ei reprezintă punctul de interes maxim al feței. Prima dată desenați formele albului ochilor – în acest caz, zâmbetul produce riduri la ochi, așa că se vede puțin din albul ochilor. Adăugați puține nuanțe la irisuri și pupile. Construiți treptat cele mai închise tonuri la păr, folosind un creion cu mină 6B. Buzele sunt doar o nuanță mai închisă decât cea a pielii, așa că atenuați trăsăturile mai dure. Nu încercați să includeți fiecare suviță de păr, ci adăugați nuanțe acolo unde acestea contribuie la înfățișarea generală.

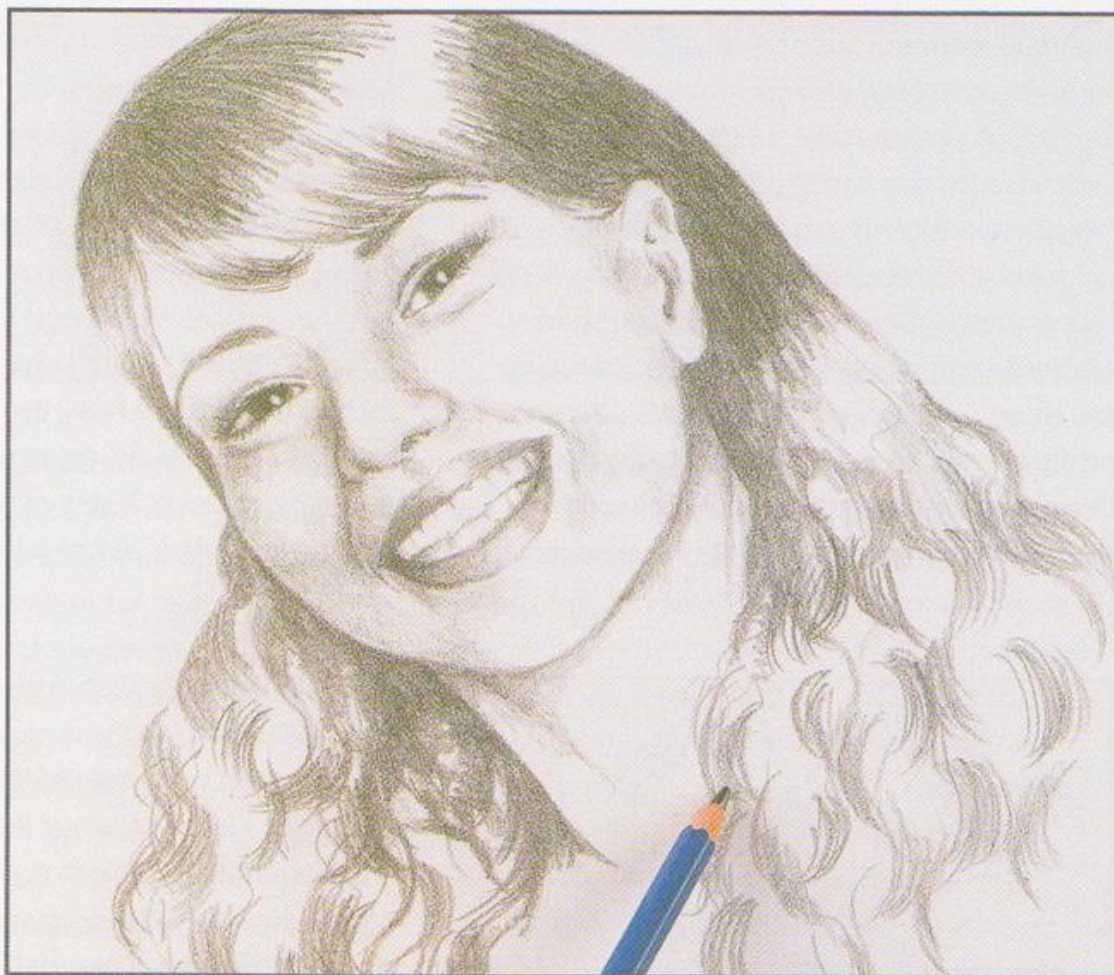
5 Adăugați ușor umbre la ochi, sub pleoapa superioară. Curba ochiului poate capta lumină directă sau reflectată, deci căutați punctul de maximă luminozitate și lăsați un punct de transparență pe hârtie la pupile. Pentru indicarea formei nasului, creați o ușoară umbră în lateralul acestuia. Nu folosiți niciodată contururi dure în jurul trăsăturilor. Dacă ați creat prea multă umbră într-o anumită zonă, estompați-o cu o radieră pentru cărbune prin apăsarea și retragerea acesteia. Dați radierii forma pe care o doriți, de exemplu un vârf fin.

6 Asigurați-vă că vârful creioanelor este în continuare ascuțit. Creați umbre ușoare în jurul nasului, bărbiei, ochilor și sub bărbie. Faceți acest lucru printr-o atingere ușoară și estompați cu o radieră pentru cărbune dacă lucrurile se complică. Următoarea fază necesită doar răbdare și perseverență, așa că nu fiți intimidati de finisajul desenului – puteți să-l realizați. Folosind creioane 4B și 6B, desenați linii scurte în direcția de creștere a părului. Lăsați zone de hârtie transparente acolo unde lucește părul.

Sfatul artistului

O greșeală obișnuită este să desenați genele în jurul întregului ochi, când, de fapt, ele nu cresc deloc în colțurile interioare.

7 Priviți cu atenție dinții și desenați un contur ușor - nu dinți individuali. Adăugați tonuri la colțurile gurii și sub buza superioară. Treceți peste întreg desenul, estompând umbrele grele

și adăugând forță zonelor care mai au nevoie de tonuri. Priviți-vă desenul într-o oglindă pentru a observa orice dezechilibre.

ÎNCERCAȚI SĂ SCHIMBAȚI...

... TEHNICA

Pentru a desena același portret cu creioane colorate, începeți în același mod ca la portretul în creion, folosind un creion maro sau albastru. Stabiliți forma globală a subiectului, apoi priviți cu ochii întredeschiși. Desenați ușor conturul și tonurile mai profunde, privindu-le ca pe niște simple forme unele în comparație cu celelalte. Dispuneți culorile în straturi fără a apăsa prea tare. Zonele mai întunecate necesită o apăsare puțin mai puternică, cum ar fi nările, pupilele, interiorul urechilor, dar încercați să nu apăsați prea tare. Adăugați umbre sub bărbie, în jurul gurii, pe obraji și în zona părului.

Pentru fața „albă” puteți folosi portocaliu deschis sau ocru gălbui, dacă nu aveți o anumită nuanță a pielii. Ocru gălbui și culoarea pielii au fost aplicate pe întreaga față, cu puțin roșu și maro în zonele mai închise. S-au aplicat roz și alb în unele zone, iar la umbre s-au folosit albastru pal și gri. Folosiți albastru și maro în cele mai închise zone ale părului, cu ocru gălbui și maro în zonele mai deschise.

... POSTURA

Încercați această viziune a aceleiași femei tinere. Părul ei este diferit aici și este o modalitate de desen mai directă! Ca în cazul demonstrației, în primul rând stabiliți forma generală a conturului și apoi măsurați fiecare trăsătură.

Demonstrația 2

Bebeluș *Creion*

Există mitul că bebelușii sunt mai greu de desenat decât adulții. În afară de faptul că un bebeluș nu ar sta nemișcat, ei nu sunt mai greu de desenat, ca subiect, decât oricare alt subiect

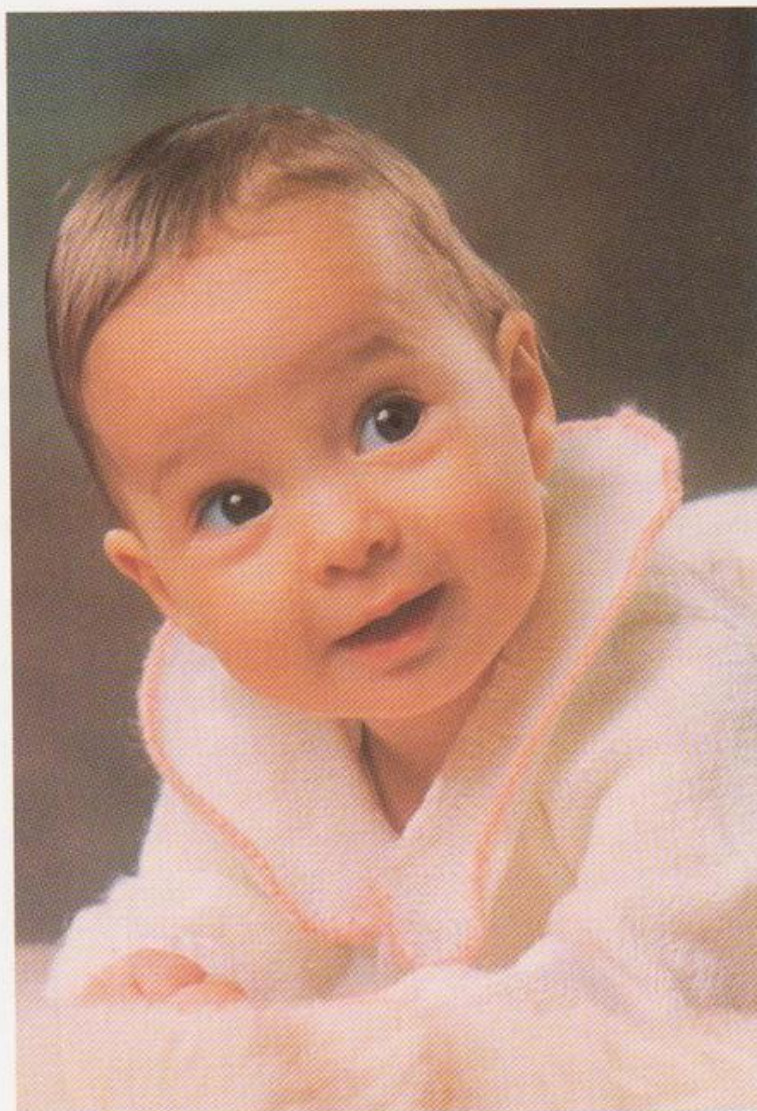
pentru portrete. Ca întotdeauna, problema nu constă în a desena, ci în a vedea. În cazul desenului vostru, concentrați-vă doar pe ceea ce vedeți și nu pe ce credeți că vedeți.

O ocazie ideală de a folosi caietul de schițe o reprezintă exersarea desenării bebelușilor. Veți acumula mult din câteva schițe rapide făcute în timp ce bebelușii se mișcă sau dorm, fie că sunt nou-născuți, de câteva luni sau merg de-a bușilea. Uitați-vă cum li se schimbă trăsăturile pe măsură ce bebelușii cresc. Nu încercați să desenați imagini perfecte, notați doar câteva linii esențiale pentru a înțelege unghiurile, proporțiile,

trăsăturile sau expresiile. Completați un caiet de schițe cu aceste notițe vizuale, indiferent cât de incorecte ar fi acestea. Fiți atenți la gesturile caracteristice și faceți câteva linii. Până veți ajunge la finalul caietului de schițe, veți fi învățat mult. Puteți desena un bebeluș care doarme. Indiferent cât de plini de viață sunt când sunt treji, majoritatea bebelușilor arată perfect dacă sunt desenați când dorm.

u Subiectul

Sub nas, fața bebelușilor este mai mică decât cea a adulților datorită nedezvoltării maxilarului și mandibulei. Capul lor este mai mare în comparație cu această parte de jos a capului datorită dezvoltării craniului care găzduiește creierul în dezvoltarea sa rapidă. În timp ce ochii adulților sunt aproximativ la jumătatea capului, ochii bebelușilor sunt mai apropiați de bărbie. Fălcile lor sunt mai mici decât fălcile adulților și fruntea lor este mai rotunjită.

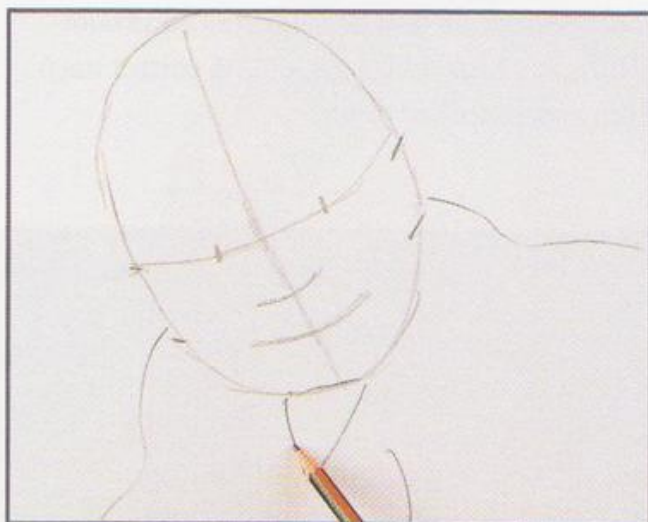
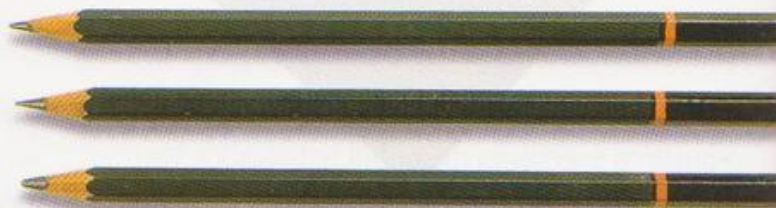

Materiale

Creioane cu mine 2B, 3B și 4B

*O coală de hârtie de desenat
420 x 297 mm*

Radieră pentru cărbune

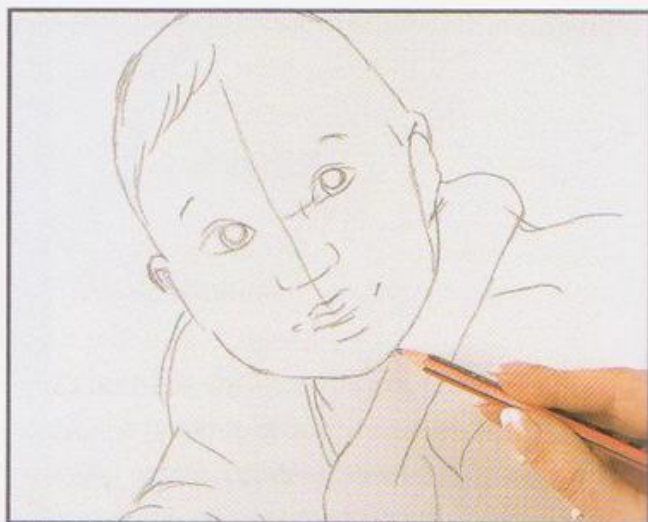

1 Priviți cu atenție și vizualizați conturul pe foaia voastră. Cu un creion 2B, desenați conturul capului, gâtului și spatelui. Marcați axa centrală a feței, observând că oasele craniului se curbează. Tehnica de măsurare descrisă la Demonstrația 1 (vezi pagina 20) este de ajutor, dar și la bebeluși există câteva proporții de bază. Ochii unui bebeluș sunt aproximativ la jumătatea distanței dintre vârful capului și partea de jos a bărbiei. Dacă marcați linii orizontale pentru a împărți spațiul dintre ochi și bărbie în trei părți egale, ochii se află pe prima linie, nasul se termină pe cea de-a doua linie și buza inferioară se află pe cea de-a treia linie.

Sfatul artistului

Capul este o formă sferică – nu una plată – așa că asigurați-vă că punctele de reper se curbează în jurul capului.

2 Continuați să definiți trăsăturile cu lejeritate. Începeți să desenați contururile ochilor, încercând să vă asigurați că ei „se potrivesc” – puteți oricând să-i ajustați pe măsură ce lucrați. Începeți prin indicarea bazei nasului, a urechilor și a gurii. Începeți să desenați gulerul și să indicați ferm poziția brațelor. Ștergeți punctele de reper de îndată ce sunteți mulțumiți de forma, poziția și proporția trăsăturilor.

3 Desenați trăsăturile cu mai multă atenție. Verificați unghiurile și formele ochilor, sprâncenelor, urechilor, gurii ș.a.m.d. Desenați detalii cum ar fi pupilele, nările și interiorul gurii. Dați o formă gulerului și marcați câteva linii pentru a indica părul. Sprâncenele sunt mult mai deschise decât cele ale unui adult. Începeți să marcați câteva suvițe de păr, prin trasarea ușoară a liniilor dintre nas spre gură și a formelor din interiorul urechii.

4 Creați umbre în interiorul gurii, a nărilor și a pupilele cu un creion 3B. Amintiți-vă că orbita este un cerc în care încapă globul ocular. Puteți să ajustați greșelile cu ajutorul unei radiere. Observați, de asemenea, că bebelușii au mici cute în jurul ochilor, dar nu le apăsați, trasați-le ușor. Folosind un creion 3B, adăugați câteva tușe părului – păstrați-le grupate, pentru a indica zonele mai închise.

5 Creați umbre pe o suprafață mai mare din păr, folosind linii hașurate în direcția de creștere. Folosiți un creion ascuțit și o apăsare ușoară. Creați umbre ușor în jurul bazei gâtului. Deși aveți nevoie să faceți gura mai clară, niciodată nu conturați buzele unui bebeluș! Observați unde cad punctele luminoase și lăsați hârtia să confere transparentă. Creați umbre urechilor. Observați că buza superioară crează umbre pe globul ocular. Desenați irisul și pupila mai închise în partea de sus.

6 Căutați zonele închise ale părului și adăugați nuanțe mai închise. Folosiți tușe direcționale cu creionul – în direcția creșterii părului – și nu încercați să desenați fiecare fir de păr. Căutați alte forme ale umbrelor – în jurul nasului, sub bărbie, dedesubtul gurii și irisurilor – și creați-le mai multe umbre cu un creion 4B.

7 Acum începeți să creați umbre în toate zonele unde vedeți nuanțe, spre exemplu în jurul gurii și al obrazilor, unde vedeți umbre în cutele hainelor și chiar pe obraji. Cizelați părul, cu tușe ascuțite cu creionul. Priviți de aproape atât spațiile negative cât și cele pozitive. Continuați să creați umbre de-a lungul hârtiei, ținând ochii întredeschși pentru a vă asigura că observați toate umbrele mai deschise sau închise la locurile corespunzătoare. Lăsați zonele mai deschise să reprezinte albul paginii – bebelușii au pielea netedă cu puțină variație a tonalității, în comparație cu o față mai bătrână. Atenuați zonele prea întunecate cu o radieră moale.

ÎNCERCAȚI SĂ SCHIMBAȚI...

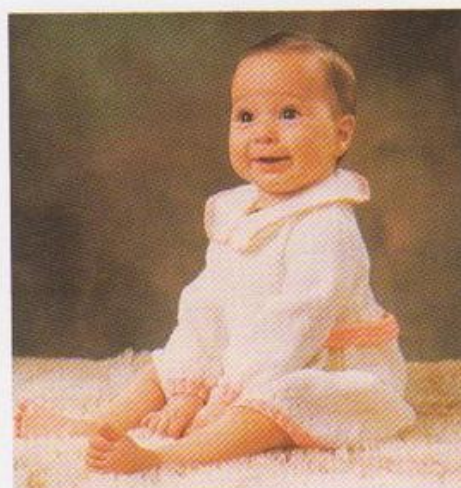
... TEHNICA

Pentru a realiza același portret în stilou și tuș, aveți nevoie să folosiți diferite tehnici de reproducere pentru că stiloul și tușul nu pot fi diversificate dacă nu sunt amestecate cu apă. Unul dintre lucrurile cele mai grele este să știți când să vă opriți. Desenați ușor conturul feței bebelușului în creion.

Încărcați stiloul cu tuș, ștergând orice surplus de marginea sticlei. Desenați ușor linii scurte pentru a marca zonele mai închise. Obişnuiți-vă să folosiți linii întrerupte. Cu cât sunt mai apropiate liniile cu atât sunt mai dense tonurile. Tonurile sunt aici obținute mai ales folosind desenul în puncte, ceea ce necesită răbdare și o mână destul de sigură. Terminați înainte de a simți că ar trebui, deoarece puteți oricând să mai adăugați câte ceva mai târziu când aveți ocazia să vă mai uitați la desen cu alți ochi. E ușor să adăugați mai multe semne, dar nu puteți să le scoateți.

... POSTURA

Această mică domnișoară plină de viață este un subiect interesant. Înainte de a începe să desenați acest portret, hotărâți ce face această față să arate atât de amuzată – e o combinație dintre sprâncene, gură și formele ochilor. Continuați să vă gândiți în termeni de formă și nuanță.

Demonstrația 3

Bărbat matur *Creion*

Pe măsură ce îmbătrânim, personalitatea începe să ni se reflecte pe față în timp ce mușchii formează în mod obișnuit anumite expresii, pielea se înmoaie și gravitația trage în jos unele

țesuturi. Deși trăim într-o societate orientată spre tineret, liniile de expresie adaugă un plus feței. Ca la toate portretele, iluminarea este importantă. Iluminarea vă ajută să faceți

portretul interesant sau plictisitor și poate stabili locația și starea de spirit. Dacă lucrați cu lumina venind prin ferestrele amplasate spre nord, modelul vostru poate sta aproape oriunde și portretul va fi întotdeauna bine luminat. În caz contrar, va trebui să folosiți lumină artificială venind din spate, care va minimaliza orice umbre dure. Deși e bine să lucrați după un model viu, și fotografiile sunt ajutoare valoroase. Copiați

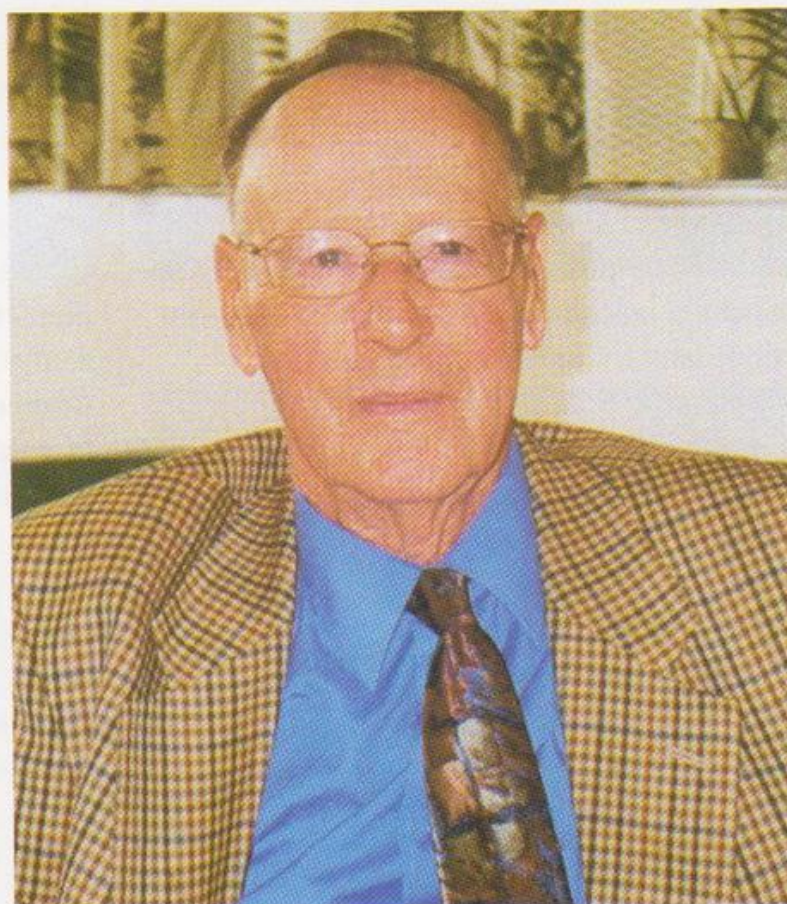
imagini din reviste sau propriile voastre fotografii pentru a capta expresiile trecătoare din viață care ar putea fi greu de desenat. Folosiți aceste imagini pentru a vă dezvolta simțul nuanței. În aceste momente e necesar un caiet de schițe – faceți schițe rapide ale oamenilor pe care îi vedeți, ale imaginilor din reviste sau ale propriilor fotografii, până vă obișnuiți cu expresiile faciale, cu proporțiile și nuanțele.

M Subiectul

Uitați-vă de aproape pentru a găsi calitățile care definesc personalitatea modelului – poate o scânteie a ochilor, liniile de expresie din jurul gurii sau un aer de liniște și înțelepciune – dar fiți atenți și nu exagerați pentru a nu transforma desenul într-o caricatură.

Acest subiect a fost luminat din spate și de sus.

Observați că există câteva linii pronunțate în această imagine – cu adevărat doar gulerul, jacheta și cravata. Chiar și ochelarii sunt destul de „moi”. Pentru a vedea unde cad tonurile închise și deschise, închideți pe jumătate ochii pentru a îndepărta mare parte din culoare și a vedea subiectul mai clar în contrast tonal. Pentru un portret mai lejer și mai schițat, folosiți ori hașura, ori hașura în cruce.

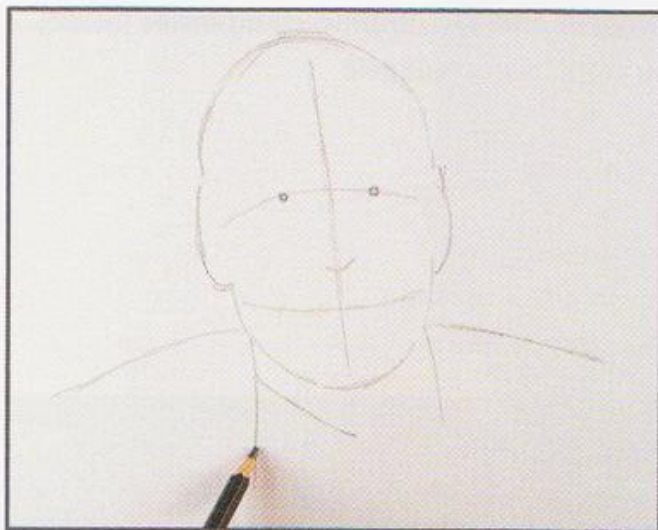
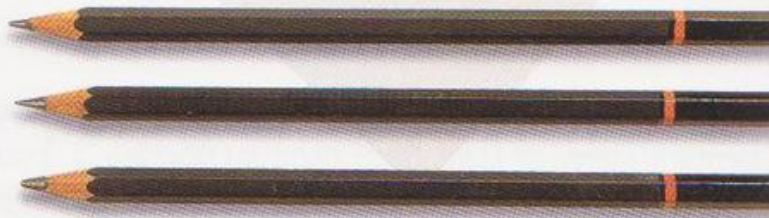
Materiale

Materiale

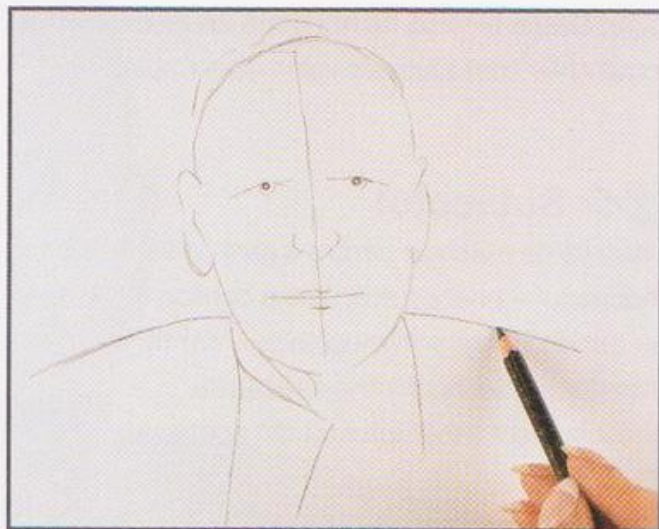
Creioane cu mine 2B, 3B și 6B

O coală de hârtie de desenat
420 x 297 mm

Radieră moale

1 Bărbatul privește direct în față. Marcați-i conturul prin desenarea formei negative a capului și umerilor și indicați gulerul. Observați cât de largi par umerii datorită sacoului. Marcați ușor pozițiile trăsăturilor. Observați mărimea urechilor (mărimea ochilor noștri rămâne aceeași de la naștere, dar urechile și nasul nostru continuă să crească). Asigurați-vă că trăsăturile se mulează pe structura osoasă a capului. În acest portret n-a fost inclus niciun fundal care să distragă atenția

2 Continuați să dați formă urechilor, bazei nasului și gurii. Continuați să verificați proporțiile, formele și distanțele. Folosind în continuare un creion 2B, marcați conturul umerilor și părului. Studiați curbele pleoapelor. În acest caz, pleopa superioară este curbată, dar cea inferioară este destul de dreaptă. Ochii

Sfatul artistului

Chiar dacă nu vedeți reflexe în păr, lăsați câteva pentru a adăuga un plus de profunzime și pentru a ridica întreaga față.

sunt în mod esențial sfere plasate în orbite, deși acest lucru nu este destul de clar pentru mulți oameni. Folosiți creioane 4B și 6B pentru a crea o umbră cât mai închisă cu puțință la pupilă, fără a uita să lăsați un punct alb pentru a arăta reflexe.

3 Pentru a desena ochelarii, nu desenați cum vă imaginați că arată ochelarii ci uitați-vă cu atenție la formele închise și deschise. Verificați unghiul ochilor în comparație cu obrazul și nasul. Asigurați-vă că pleoapa superioară este mai curbată decât cea inferioară și desenați ușor forma buzelor. Marcați câteva linii ale gâtului, gulerul, cravata și reverele sacoului. Începeți să ștergeți punctele de reper pe măsură ce stabiliți formele corecte.

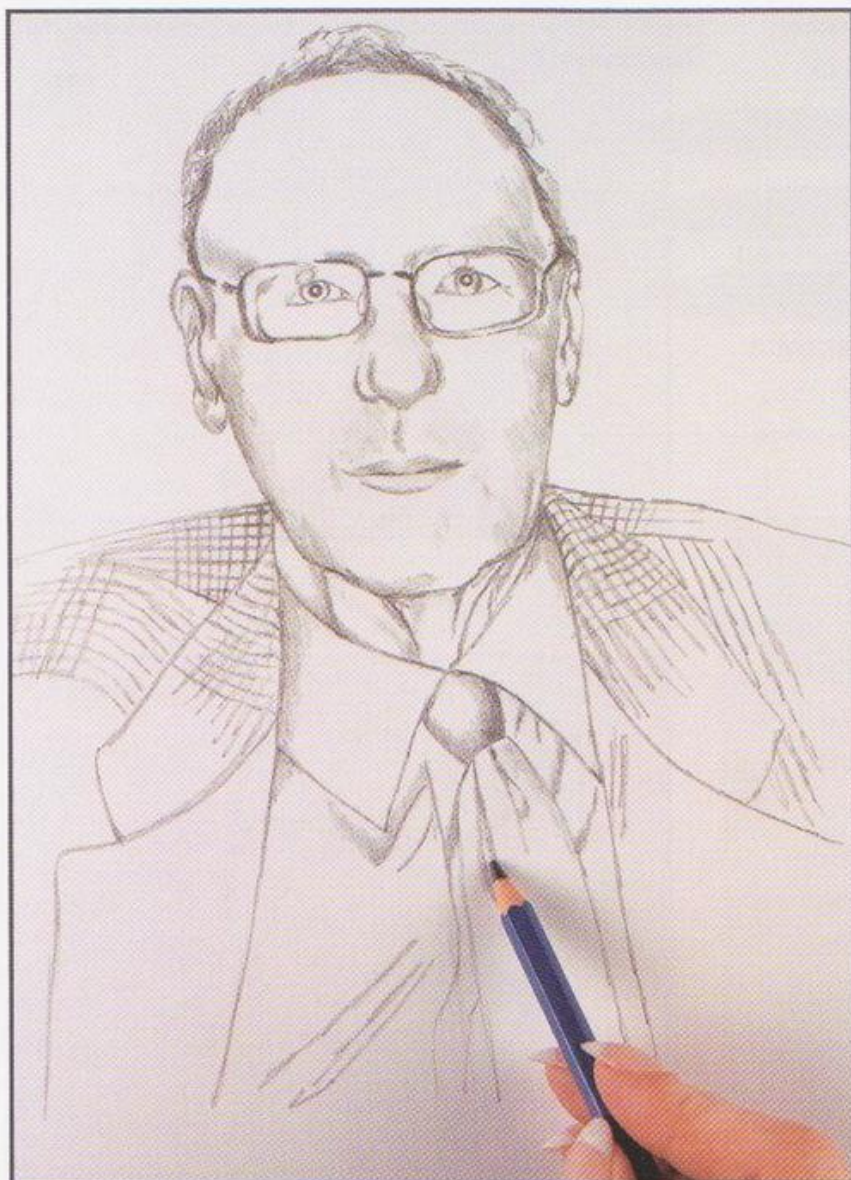

4 Nasul este o formă osoasă, care iese în afară din față. Amintiți-vă acest lucru în timp ce desenați. Adăugați detalii sacoului, cravatei, gâtului și ochelarilor. Folosiți o apăsare ușoară a creionului, creați umbre medii ale tonurilor sau folosiți hașura pentru a indica textura. Căutați câteva linii ale cutelor pe cămașă și marcați-le. Începeți să adăugați o parte din detaliu la urechi.

5 Continuați să dezvoltați trăsăturile, cum ar fi ochii, gura și ochelarii. Adăugați câteva linii ușoare de expresie în jurul ochilor și altele câteva ale părului. Mai desenați umbre la cravată și adăugați mai multe tonuri în jurul cămășii și sacoului. Observați cât de profunde sunt umbrele cele mai întunecate și cum ele se îmbină către zonele mai deschise. Marcați o parte din textura în carouri a sacoului.

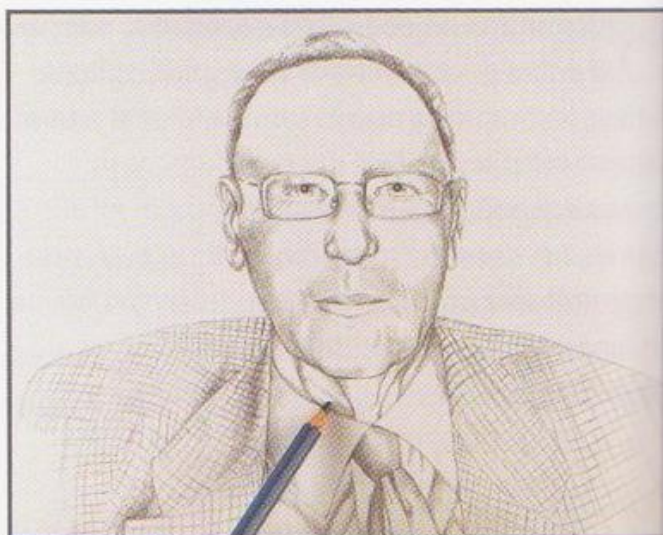

6 Continuați să marcați părul și cutele de pe cămașă, adăugând tușe cu creionul mai închis acolo unde vedeți umbră. Trecând la creionul 4B, faceți cele mai mari zone închise să fie mai întunecate. Dacă este necesar, folosiți radiera moale să estompați unele din zonele cele mai luminoase. Începeți să adăugați tonuri mai închise la gât. Continuați să verificați proporțiile, cum ar fi locul unde urechile sunt în legătură cu gulerul și unde ochii sunt în legătură cu gura. Ajustați-le dacă este necesar.

Sfatul artistului

Ochelarii care corectează prezbitismul pot face ochii să pară mai mari. Pentru a evita să exagerați trăsăturile, desenați ușor ochii sub ei.

7 Definiți formele trăsăturilor încă puțin, lucrând asupra tuturor părților feței deodată pentru a nu se pierde echilibrul. Expresiile obișnuite crează cute și linii de expresie, dar ele nu trebuie desenate prea adânc. Creați ușor umbră lângă nas și în jurul bărbiei. Desenați detalii ale trăsăturilor și ale părului cu semne scurte și ascuțite. Adăugați mai multă textură sacoului, dar nu vă îngrijorați dacă nu desenați fiecare pătrat – permiteți-vă anumite libertăți! Continuați să adăugați tonuri acolo unde le vedeți, cum ar fi pe haine, în jurul bărbiei, obrazilor și urechilor.

ÎNCERCAȚI SĂ SCHIMBAȚI ...

... TEHNICA

Pentru acest portret, desenați conturul brut cu mine Conté, sepia sau cu creioane. Creați umbre pentru tonurile medii cu roșu sanguin și definiți tonurile mai profunde cu negru. Îmblânziți unele colțuri cu degetul vostru, cu hârtie gofrată sau un bețișor cu vată sau un strat de alb. Folosiți un punct ascuțit al minei sepie pentru a marca detaliile. Țintiți pentru o înfățișare nefinisată cu Conté așa că păstrați totul deschis la culoare, pentru că greșelile pot fi greu de șters. Folosiți radiera pentru cărbune sau albul pentru a îmblânzi orice zone prea umbrite sau acolo unde liniile par prea dure. Permiteți hârtiei să arate transparența ca parte din portret.

... POSTURA

Profilele sunt un mod bun de a studia proporțiile capului deoarece ele sunt marcate clar din acest unghi. Pentru a obține corect aceste proporții, concentrați-vă pe spațiile negative din jurul subiectului și desenați-le pe acestea prima dată, apoi căutați cu atenție tonurile și umbra. De exemplu, vedeți cum bărbia relaționează cu nasul și formele dintre buze și bărbie. Observați, de asemenea, cum par ochii din acest unghi.

Demonstrația 4

Bărbat de culoare

Cărbune și cretă

Cărbunele este un mediu minunat și multilateral. Puteți trece de la linii subțiri și ondulate, la tușe largi, și să construiți zone cu tonuri gradate. Puteți include tonuri medii spre tonuri închise folosind repede lateralul minei. Se pot obține diferite efecte lucrând pe o hârtie colorată, metedă sau dură. Oricum l-ați folosi, cărbunele este rapid și ușor de manevrat, deși poate face destulă mizerie. Stați în picioare și faceți semne mari cu cărbunele sau lucrați îndeaproape la profunzimea tonală și textură. Tonurile bogate și subtile ale pielii închise pot fi redată minunat folosind cărbune și cretă albă. Pentru acest portret, am folosit o sursă principală de lumină

Subiectul

De obicei pielea închisă strălucește frumos, de aceea cărbunele cu proprietățile sale imediate de acoperire este ideal pentru aceasta. Acest bărbat are un zâmbet cald, tonic, care îi luminează fața și mai mult. Planurile feței pot fi scoase în evidență prin puncte luminoase pe zonele proeminente, cum ar fi nasul, bărbia și obraji. Aici secretul constă în capacitatea de a percepe unde sunt punctele luminoase; în caz contrar, puteți schimba caracterul feței, așa că folosiți o atingere ușoară și fiți gata să schimbați totul dacă faceți câteva semne greșite.

pentru a accentua planurile feței. Fiți atenți la aceste planuri, fie că lucrați după un model viu fie după o fotografie. Nimic nu poate lipsi de viață un portret mai mult decât o nuanță plată de-a lungul feței. Întotdeauna căutați punctele luminoase și tonurile închise, deoarece acestea sunt cele care fac o față să arate tridimensională.

Dacă lucrați după un model viu și subiectul vostru va poza pentru voi mai mult decât o singură dată sau dacă lucrați după o fotografie, dați o zi liberă sau mai multe subiectului vostru. Privind din nou desenul cu ochi noi, veți putea să reevaluați toate formele, unghiurile, tonurile și proporțiile.

M Materiale

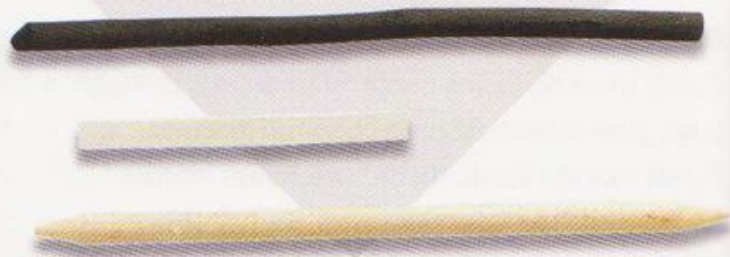
Cărbune fin din salcie

*O coală de hârtie de desenat
420 x 297 mm*

Hârtie gofrată

Cretă albă

Spray fixativ

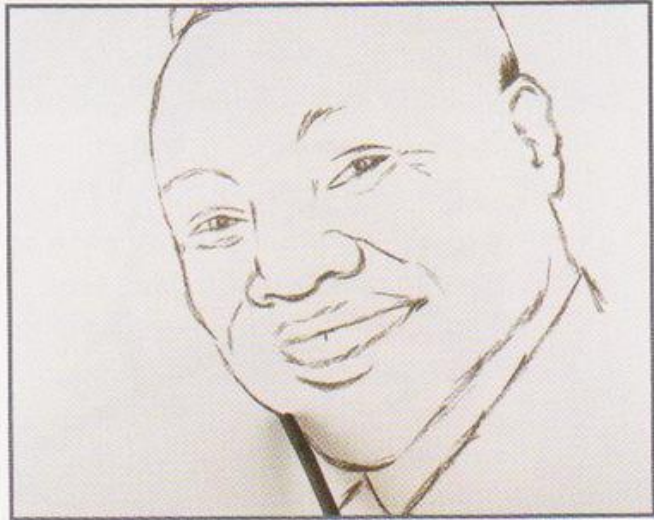

1 Desenați ușor, în cărbune, câteva semne distinctive care să vă ajute la proporțiile și pozițiile trăsăturilor principale. Încetați să vă gândiți la imaginea pe care o desenați ca la o față, ci priviți-o în funcție de linii, nuanțe și forme. Spre exemplu, observați unde se află colțul interior al ochiului în raport cu nasul și gura. Acest lucru vă ajută să spațiați totul corect. Marcați unghiul gulerului și forma generală a urechii și capului.

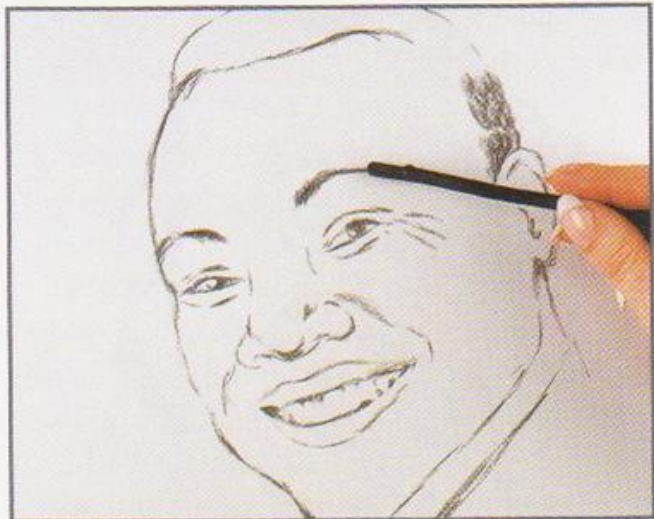

2 Priviți cu atenție forma albului ochiului și modul cum pleoapele se curbează. Dacă priviți albul ochilor ca pe o formă triunghiulară, ar trebui să obțineți o formă corectă a acestora. Observați unghiuri cum ar fi nările și arcuirea sprâncenei. Desenați-le în lumină. Faceți semne la bărbie și păr, cât și o formă mai detaliată a urechii; începeți să desenați forma gurii. Indicați liniile dinspre nas spre gură.

3 Stabiliți formele corecte ale trăsăturilor și adăugați detalii, cum ar fi nările și pupilele. Căutați cele mai închise nuanțe și cele mai strălucitoare nuanțe deschise privind subiectul cu ochii întredeschiși. Începeți să adăugați umbre în zonele unde vedeți tonalitățile cele mai închise. Nu încercați să desenați fiecare fir de păr, dar începeți să-l prezentați ca o formă unitară. Indicați dinții prin desenarea părții superioare a gingiei și forma dinților de jos.

4 Puteți crea o gama largă de tonuri în cărbune. Exersați gamele tonale în caietul vostru de schițe, dacă este necesar, creând umbre din părțile închise spre cele deschise și viceversa. Creați umbre în jurul gâtului, obrazilor și nasului. Străduiți-vă să nu apăsați prea tare. E greu de șters cărbunele, iar semnele incorecte vă pot încurca. Țineți mâna sus pentru a evita să estompați desenul sau puneți o bucată de hârtie curată sub mâna cu care desenați. Începeți să trasați sprâncenele. În cazul părului, desenați semne circulare în zonele cele mai închise.

5 Continuați să creați umbre la tonurile cele mai închise și, cu semne scurte, frânte, adăugați detalii de genul: interiorul gurii, bărbia, pupilele și partea de jos a nasului. Lăsați zone de hârtie curate unde sunt punctele luminoase, pe ochi, obraji, bărbie și nas. Continuați să lucrați la textura părului cu linii scurte, energice, în direcția creșterii firelor.

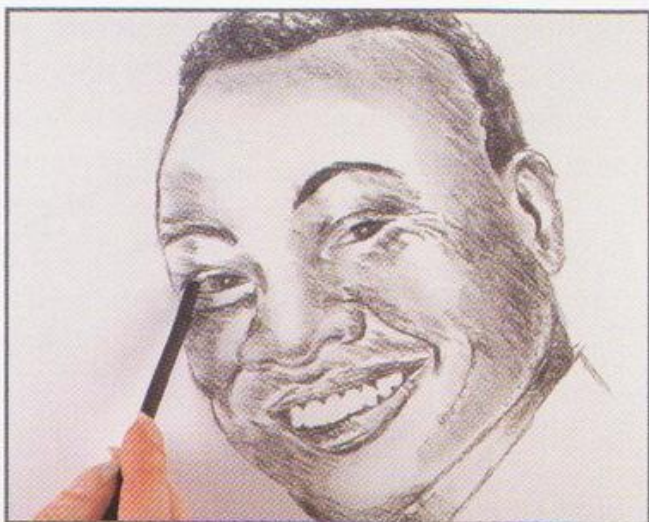
6 Dacă ați lucrat ușor, faceți un pas în spate și evaluați ceea ce ați lucrat până în acel moment. Zonele închise la culoare sunt la locul potrivit și sunt destul de întunecate? Este falca desenată corect? (Uitați-vă la unghiul său în comparație cu marginea cămășii). Observați forma părții de jos a nasului și spațiul dintre buza superioară și baza nasului. Unde apar umbre în jurul gurii? Dar pe bărbie? Sub nas? Faceți semne ușoare pe acestea. Începeți să adăugați câteva detalii la ureche? Atenuați unele dintre aceste umbre cu o hârtie gofrată.

7 Continuați să creați umbre blânde peste aceste semne folosind tușe scurte și ușoare. Acum evidențiați punctele luminoase cu cretă albă. Închideți pe jumătate ochii din nou pentru a stabili unde sunt punctele cele mai luminoase și marcați-le în formele pe care le puteți vedea. Conștientizați care sunt zonele cu lumină naturală și care sunt luminate artificial. Lumina reflectată nu este adesea la fel de strălucitoare ca lumina directă.

Sfatul artistului

Dacă tineți mina de cărbune destul de departe spre capătul celălalt, veți fi obligați să apăsați ușor, ceea ce va face să nu creați prea multe umbre.

8 Insistați asupra unor tonuri închise și faceți-le mai deschise cu ajutorul unei crete albe. Atenuați-le cu o hârtie gofrată dacă este necesar. Este necesară, din nou, o atingere ușoară – puteți adăuga alte detalii mai târziu. Țineți imaginea în oglindă pentru a verifica orice neconcordanțe. Eliminați orice surplus de praf și aplicați ușor acest portret cu un fixativ.

ÎNCERCAȚI SĂ SCHIMBAȚI ...

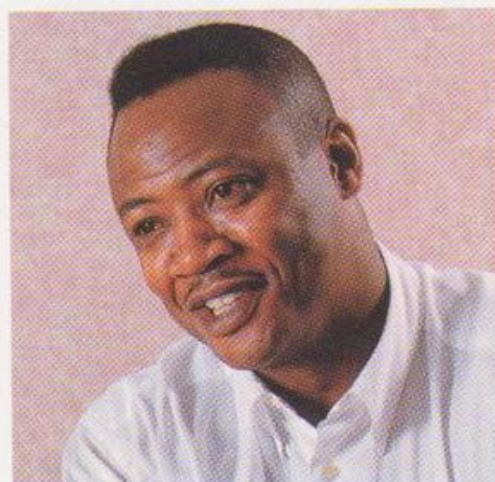
... TEHNICA

Acest portret realizat în stilou și cerneală este început în același fel ca și cel realizat în cărbune, dar folosiți un creion 2B conturul inițial luminos. Faceți semne distinctive la partea de sus, de jos și în lateralele capului. Apoi începeți să adăugați detalii cum ar fi forma ochilor, cu un toc și tuș sepia. Observați în ce direcție sunt înclinați ochii. Definiți zonele tonale închise și adăugați detalii suplimentare părului, gurii și ochilor, folosind un amestec de hașuri, hașuri în cruce și desene în puncte. Tonurile închise pot fi obținute prin dispunerea de tușe sau puncte din cerneală pentru intensitate. Lăsați zonele cele mai luminoase fără

semne făcute cu stiloul – lăsați ca hârtia să fie punctul luminos. Asigurați-vă că rădăcinile părului sunt mai închise decât vârfurile, folosind oricare dintre tehnicile de reprezentare vi se pare cea mai eficientă. Depinde de înfățișarea pe care doriți să o produceți, așa că exersați diferite moduri de lucru cu stiloul pentru a vedea pe care îl preferați. Aici, spre exemplu, au fost folosite câteva tehnici de reprezentare. Pentru a obține un portret mai ușor mai rapid puteți folosi hașura sau hașura în cruce.

... POSTURA

S-ar putea să doriți să încercați această postură, folosind un material pe care îl preferați. Întotdeauna căutați orice spațiu negativ înainte să începeți să vă uitați la ton și textură.

Demonstrația 5

Femeie matură *Creion de grafit*

Creioanele de grafit sunt flexibile și pot fi șterse complet dacă este necesar. Așa că, puteți să vă aventurați cât doriți de mult, știind că orice greșeală poate fi corectată. Începeți cu un

creion de grafit 2B deoarece are o textură bună, asigură putere de acoperire mare și rapidă și poate fi folosit, cu expresivitate, în multe feluri. Este perfect pentru portrete!

La fel ca în cazul tuturor portretelor, asigurați-vă că ați încadrat în spațiu totul corect înainte de a începe să adăugați orice detaliu. Cu o mână ușoară, pregătiți-vă să treceți peste toate liniile care nu arată corect.

Dacă v-ați obișnuit cu ideea de a folosi un caiet de schițe, veți descoperi că și o schiță de 5 minute reprezentând pe cineva care se uită la televizor sau citește vă va ajuta să vă îmbunătățiți puterea de observație. Scopul este de a strânge informații care vor fi utile mai târziu.

Pentru a capta corect personalitatea subiectului trebuie să îi redați expresiile, gesturile și hainele. Chiar și o sugestie minimă a hainelor vă poate ajuta să descrieți forma și postura persoanei. Nu e greu de redat expresiile cu condiția ca să nu vă lăsați dominați de preconcepții subconștiente. Căutați forme ale umbrelor și observați diferențele subtile pe măsură ce se schimbă expresiile, spre exemplu un obraz sau o sprânceană ușor ridicată, sau ridicarea colțurilor gurii.

U Subiectul

Pe măsură ce ne maturizăm, pielea noastră devine mai moale și expresiile faciale repetate o viață încep să rămână pe față. Subiectul acestui portret are un bun simț al umorului, ceea ce se poate vedea în jurul ochilor și gurii. Este o adevărată provocare să încerci să transpui tridimensional o personalitate pe o coală de hârtie bidimensională.

M Materiale

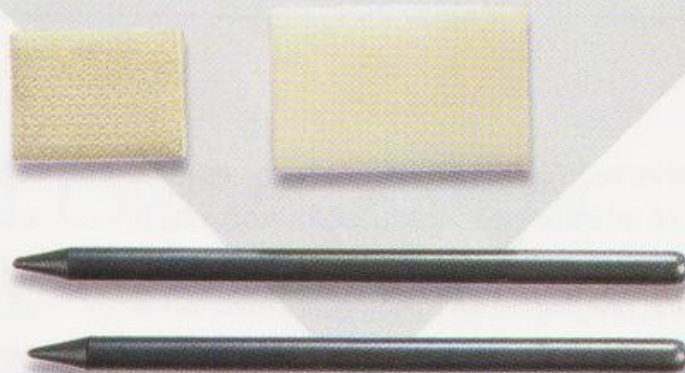
Creioane de grafit 2B și 4B

*O coală de hârtie de desenat
420 x 297 mm*

Radieră plasticată

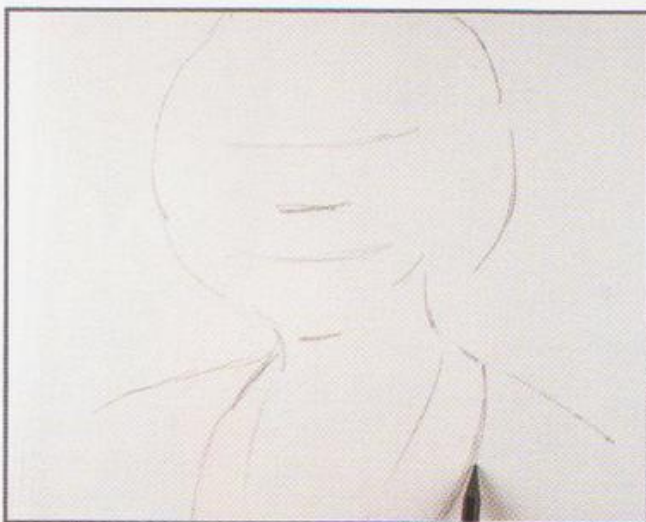
Radieră pentru cărbune

Spray fixativ

1 Amintiți-vă să vă uitați la subiect cu obiectivitate și să desenați ceea ce vedeți cu adevărat și nu ceea ce credeți că vedeți. Începeți cu creioane de grafit 2B, schițând vag conturul general al capului și umerilor. Observați lățimea capului în comparație cu înălțimea lui. Trasați ușor repere, asigurându-vă că ele se curbează în jurul capului deoarece trăsăturile nu sunt netede pe față. Punctele de reper incluse aici sunt pentru ochi, lungimea nasului și gură.

2 Încercați diferite moduri de a ține creionul de grafit – mai spre capătul creionului, sau cu mâna întoarsă astfel că creionul este ținut în palmă iar dosul palmei rezemat de hârtie. Linia întreruptă vă ajută să obțineți o mai mare acuratețe și arată mai puțin supărător decât o singură linie groasă. Încercați să priviți subiectul mai des decât desenul vostru – aproximativ 60% privit și 40% desenat. Începeți să definiți trăsăturile. Observați forma nărilor și a buzei superioare. Începeți să ștergeți punctele de reper pe măsură ce lucrați.

3 Folosiți tehnica de măsurare folosită la Demonstrația 1 (vezi pagina 20) pentru a verifica distanța dintre trăsături. Preferați să desenați formele abstracte pe care le vedeți decât să recunoașteți trăsăturile, pentru a vă ajuta să fiți mai obiectivi. Spre exemplu, desenați forma dintre bărbie și gură și cea dintre ochi și sprâncene. Observați cu atenție forma albului ochilor pentru a putea stabili asemănarea corectă a ochilor. Începeți să desenați detaliile aproximative ale vestimentației.

4 Deși există câteva linii de expresie pe fața ei, nu le accentuați prea tare pentru că veți face fața să arate mai bătrână decât este. Deși vreți ca portretul să fie reprodus fidel, nu doriți totuși să vă insultați subiectul! Desenați ușor unele linii de expresie, apăsând ușor și integrându-le în față. Unele linii de expresie aduc un plus caracterului feței și subliniază personalitatea. Începeți să indicați părul prin câteva linii trasate în direcția creșterii. Desenați forma nărilor și câteva linii pe haine.

5 Verificați lungimea și forma gâtului și adăugați detalii suplimentare la păr și conturul capului. Folosind tușe ușoare, scurte, mai adăugați dintre aceste detalii. Folosind în continuare creionul de grafit 2B, priviți subiectul cu ochii întredeschiși și schițați zonele feței care apar ca tonuri închise și deschise. Includeți repede și imprecis cele mai închise zone folosind un creion de grafit 4B. Apăsați ușor tot timpul. Dacă umbra este prea închisă, atenuați unele dintre tonuri cu o radieră pentru cărbune prin presarea și ridicarea acesteia și nu prin ștergere.

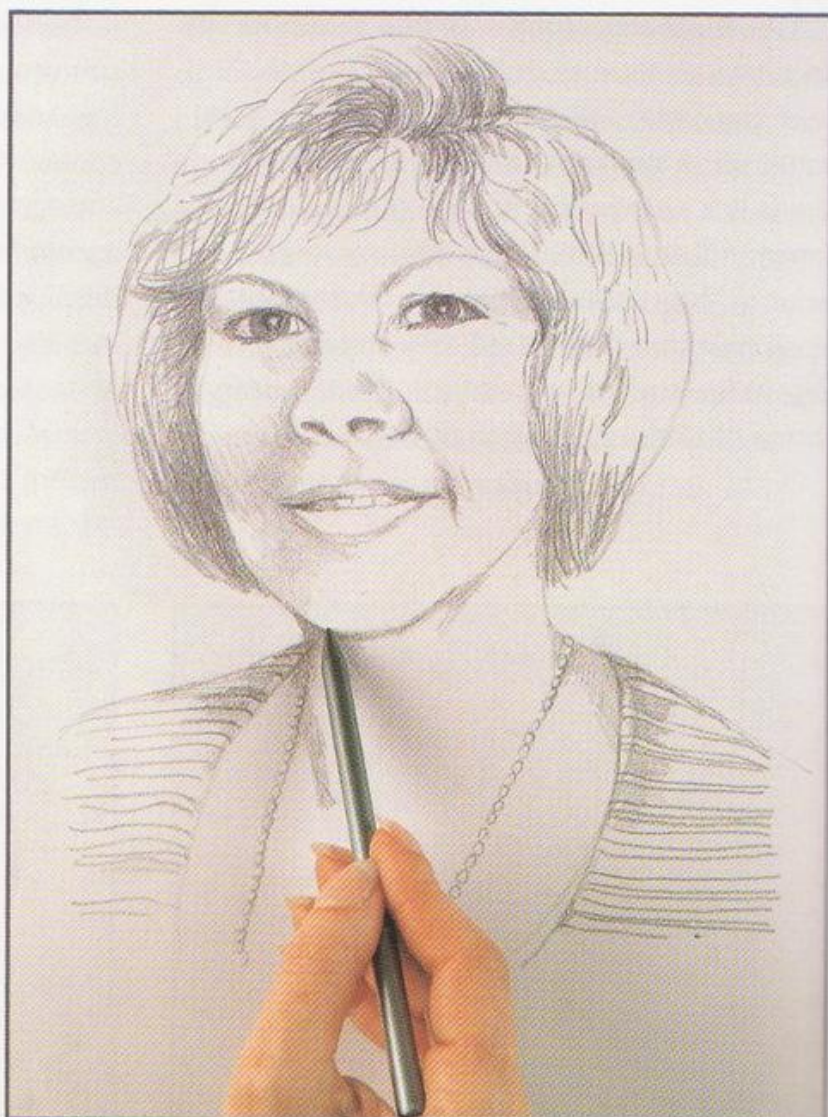

6 Creați umbră în partea îndepărtată a nasului, sub păr și sub bărbie. Fără să apăsați, desenați mai mult păr. Adăugați câteva umbre ușoare la colțurile gurii. Creioanele de grafit sunt mai negre și acoperă mai ușor decât creionul. Odată ce v-ați obișnuit cu acestea, profitați de calitățile lor întunecate, de acoperire, și lucrați la profunzimea tonului. Variați presiunea exercitată asupra creionului de grafit atunci când treceți de la tonurile închise la cele deschise și lăsați hârtia curată pentru a arăta punctele luminoase. Aveți grijă la pupilă și iris. Adăugați puțină umbră sub pleoapa superioară – de fapt pe globul ocular.

7 Desenați sprâncenele în direcția de creștere. Unele sprâncene sunt foarte arcuite; altele sunt mai plate și mai drepte. Genele nu sunt clar definite, dar ochii sunt evidențiați prin contur negru. Încercați să desenați formele corect. Includeți cuta pleoapei. Adăugați mai multe detalii la păr și la nuanța buzelor. Observați profunzimea tonului din jurul dinților, micile umbre din colțul gurii și tonurile mai pale pe pielea din jurul gurii și nasului.

Sfatul artistului

Uitați-vă la forma nărilor. În funcție de punctul vostru de vedere, nările vor apărea ca având forme diferite și vor afecta portretul.

ÎNCERCAȚI SĂ SCHIMBAȚI...

... TEHNICA

Acest portret a fost desenat folosind o gamă de creioane. Folosind un creion 2B, trasați conturul general și pozițiile trăsăturilor. Începeți să adăugați detalii, cum ar fi părul și linia gâtului. Continuați să mutați privirea de la subiect către desenul vostru și înapoi. Desenați mai multe detalii și începeți să construiți tonurile cele mai închise. Creați umbre ușoare la nări, păr și ochi. Adânciți unele dintre acele tonuri chiar mai mult, dacă este necesar, folosind un creion 6B și păstrând echilibrul general. Lăsați zone nedesenate, transparente, pentru cele mai strălucitoare puncte. Lucrați la nuanțele pielii folosind degradeuri continue, blânde sau o combinație de hașurări, linii punctate și hașurări în cruce.

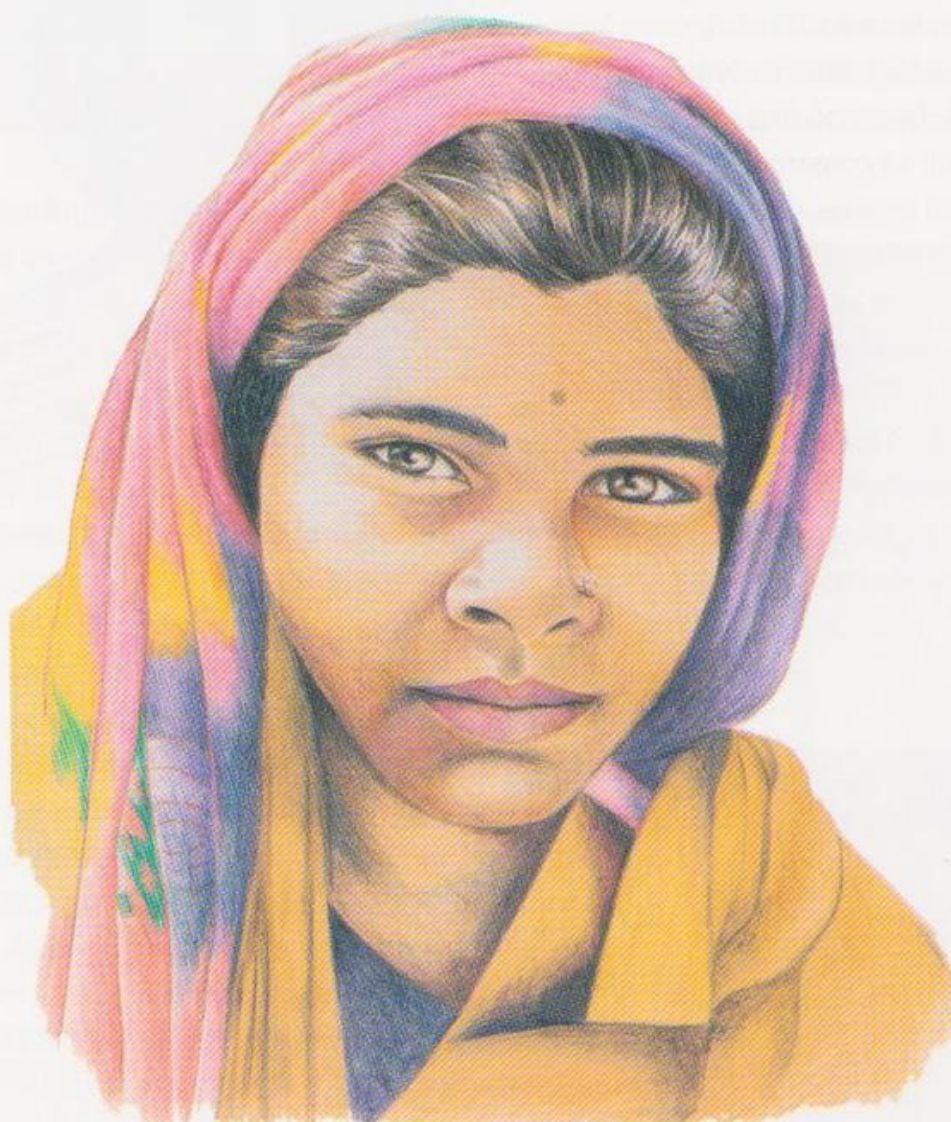
... POSTURA

Aici subiectul se uită în sus și departe. Acest unghi evidențiază pomeții înalți și forma capului. Dacă desenați această imagine din acest unghi, fiți atenți la linia ochilor și mai ales a gurii. Amintiți-vă că, din acest unghi, obrazul drept al modelului este mai mic decât cel stâng, care este mai aproape de noi. De asemenea, nasul e îndreptat puțin spre stânga imaginii (dreapta modelului). E o chestiune de perspectivă, așa că, asigurați-vă că nu desenați trăsăturile dintr-o vedere frontală.

Demonstrația 6

Femeie de culoare

Creioane colorate

Există câteva moduri de a folosi creioane colorate pentru a crea iluzia de piele. Puteți combina culorile, amestecându-le în diferite nuanțe pentru planele diferite ale feței sau le puteți șlefui.

Șlefuirea durează mai mult decât combinarea, așa că aveți răbdare. Combinați culorile de care aveți nevoie la început și apoi folosiți o culoare mai deschisă deasupra, pentru a atenua

culoarea. Culoarea locală este culoarea care descrie ceva în general, spre exemplu iarba este verde. Două influențe vor schimba culoarea locală a pielii; ele sunt culoarea luminii și culorile din umbre și reflecții. Pentru a începe să desenați o față, prima dată căutați culoarea locală și apoi încercați să vedeți orice reflecții colorate și umbre.

Dacă o persoană are tonuri de galben pe piele, va avea nuanțe de violet la umbră. În mod similar,

pielea cu nuanțe de roșu sau roz ar putea avea nuanțe de verde la umbră. Pielea cu nuanțe de maro și portocaliu va avea nuanțe de albastru la umbră. Încercați să creați degradeuri prin așezarea straturilor unul peste celălalt. Folosiți mișcări mici, eliptice pentru o acoperire completă; mai puteți folosi o hașură ușoară în cruce, dacă preferați. Nu apăsați prea tare deoarece puteți adăuga mai multe straturi pentru obținerea profunzimii culorii.

Subiectul

Culorile cu strălucire de bijuterie de pe baticul ei intensifică nuanțele bogate ale pielii acestei tinere femei. Ca în cazul celorlalte portrete din această carte, cea mai bună metodă de a începe este să priviți subiectul în funcție de forme și umbre.

Există tonuri de albastru și violet în părțile umbrite ale feței ei și câteva reflecții subtile de la baticul ei. Adăugând câteva dintre aceste culori neașteptate, veți atenua portretul dar nu trebuie să apăsați pentru că, în caz contrar, acesta ar putea sfârși prin a arăta ca și cum subiectul și-a pictat fața pentru luptă!

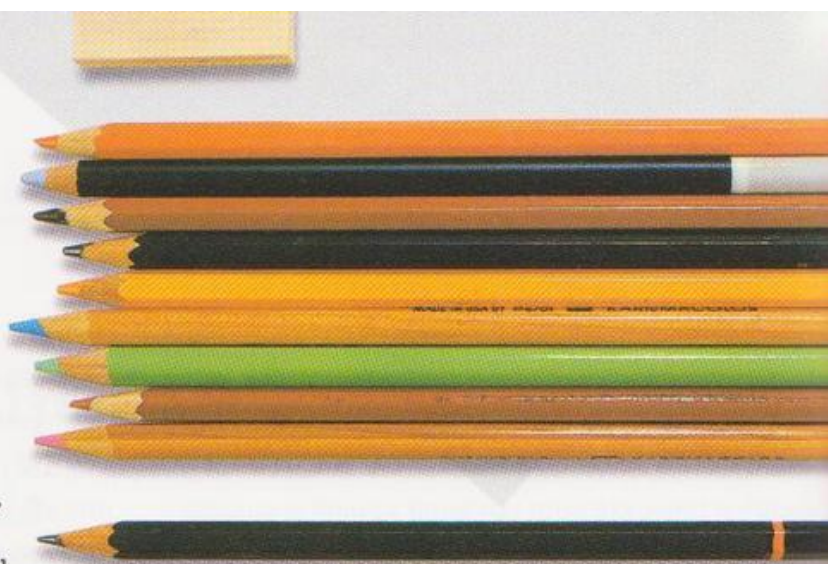
Materiale

Creion cu mină 2B

*O coală de hârtie de desenat
420 x 297 mm*

*Creioane colorate în diferite nuanțe
de galben, maro, gri, roz și albastru,
și unul verde și negru*

Radieră plasticată

1 Vizualizați forma capului și a umerilor pe hârtie. Asigurați-vă că portretul vostru va fi destul de mare și că nu veți lăsa prea mult spațiu în jurul capului, pentru a nu părea că „plutește” pe hârtie. Folosind creion 2B, schițați ușor punctele de reper pentru cap și umeri. Asigurați-vă că umerii sunt destul de largi – o greșeală obișnuită este să faceți umerii prea înguști. Desenați fără să apăsați punctele de reper pentru trăsături, păr și batic.

2 Deși, în linii mari, fețele sunt simetrice, chiar și cele mai echilibrate trăsături sunt neregulate. Căutați unele dintre aceste neregularități ușoare și stabiliți dimensiunile acestor trăsături și spațiul dintre ele. Folosind în continuare un creion 2B, desenați forma feței. Apoi trasați trăsăturile; nu uitați: capul este curbat. Fiți conștienți de oasele și mușchii care susțin și mișcă pielea și părul (uitați-vă la pagina 15 pentru o recapitulare). Continuați să priviți ceea ce desenați și nu vă lăsați subconștientul să interpreteze ceea ce vedeți!

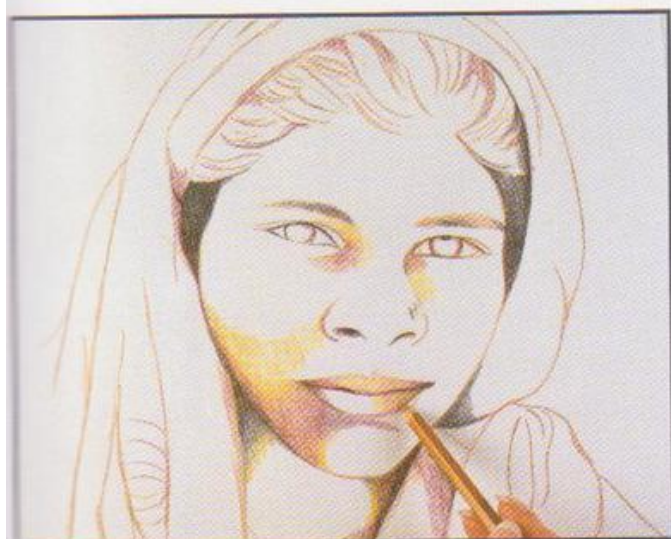
3 Cu un creion maro-mediu, treceți peste contururile feței. Continuați să verificați subiectul pentru a vă asigura că păstrați proporțiile corecte. Ștergeți toate punctele de reper în creion pe măsură ce desenați fața în creion colorat. Apăsați ușor deoarece nu puteți șterge creionul cu ușurință, în schimb puteți adăuga mai multă profunzime culorii mai târziu. Fără să atenuați, schimbați de la un ton închis la unul deschis prin slăbirea presiunii exercitate de creion. (Niciodată să nu atenuați urmele de creion sau creion colorat)

4 Adăugați profunzime și claritate cu un creion maro închis sau de culoarea prunei. Cu un ușor degradeu, adăugați puțin galben închis în jurul bărbiei, obrazilor și nasului. Amintiți-vă că nasul este, în mod esențial, de formă ascuțită. Desenați forma bazei sale și părțile nărilor pe care le puteți vedea.

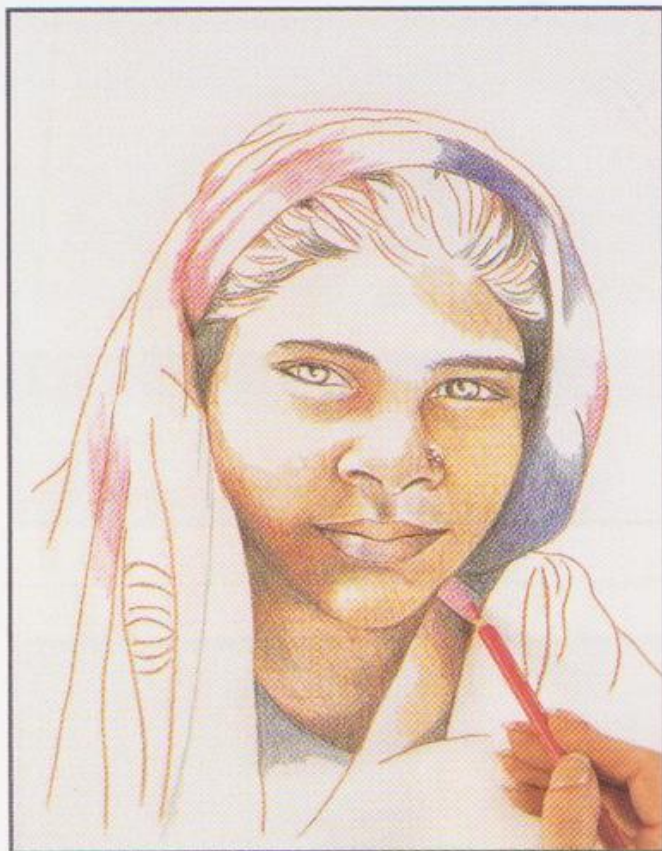
Sfatul artistului

Pentru tonuri lucioase, amestecați ușor și dispuneți straturi. Straturile de culori diferite crează nuanțe interesante în funcție de ordinea în care au fost aplicate.

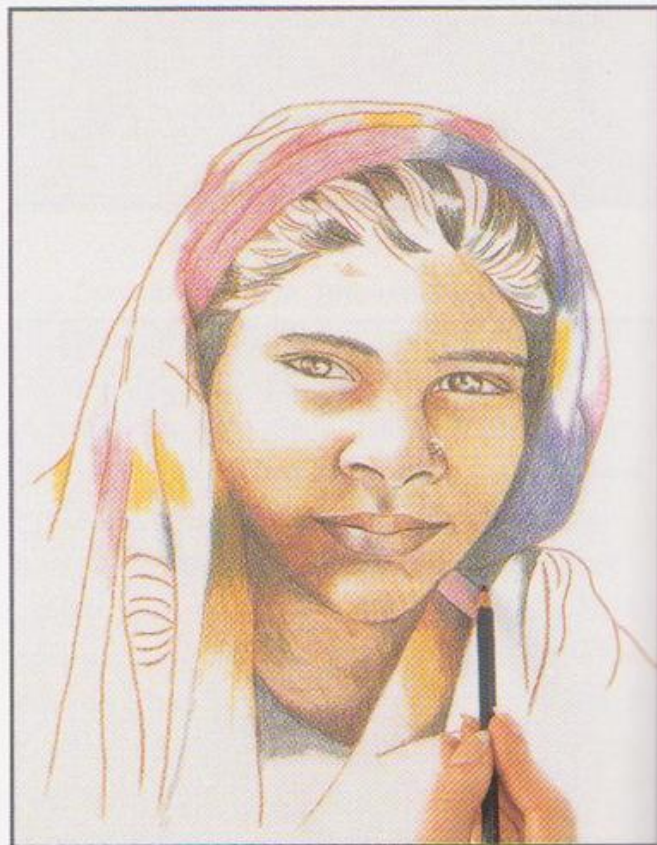

5 Folosind nuanța cea mai închisă de maro și negru, continuați să creați umbre puțin mai puternice. Faceți nările, umbrele din jurul baticului și gâtului, mai închise. Ar putea fi tentant, dar încercați să nu vă concentrați atenția numai pe ochi la început, alfel portretul și-ar pierde echilibrul. Folosiți mai degrabă o tușă de bleumarin sau gri la nări și pupile decât negru în acest stadiu. Studiați curbura gurii și micile umbre din colțuri. Începeți să creați degradeuri la păr.

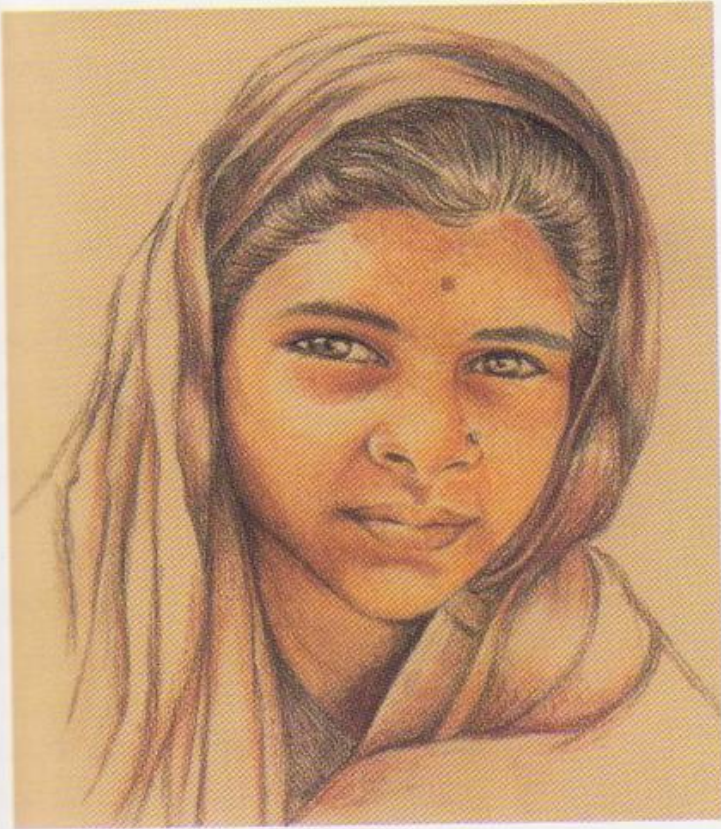
6 Mișcați-vă în mod constant în jurul portretului, comparând formele și proporțiile. Creați umbre ușoare pe piele, folosind tonuri diferite de maro și galben, uitându-vă cu ochii întredeschiși la subiect, pentru a vedea unde să puneți tonurile cele mai deschise sau mai închise. Umbriți buzele, observând că buza superioară este puțin mai închisă decât cea inferioară și că există umbre în colțurile gurii. Adăugați detalii, cum ar fi lumina reflectată pe ochi, arătând reflexe din două direcții precum și locul și direcția în care cresc genele. Folosind creion negru, desenați genele folosind mișcări ușoare, rapide. Colorați irisul cu atenție, cu maro închis sau negru.

7 Desenați părul în direcția de creștere, creând reflexii și creând degradeuri la tonurile cele mai închise. Nu lucrați pe zonele de hârtie unde sunt puncte luminoase sau zone strălucitoare. Țintiți spre o "privire" de ansamblu și nu încercați să includeți fiecare fir de păr, rid sau por. Lucrați puțin la trăsături. Spre exemplu, creați umbre care cad pe albul ochilor cu ajutorul albastrului închis. Desenați cutele de pe pleoapă cu gri și apoi faceți-le mai profunde folosind maro închis. Pielea de pe pleoapele inferioare și superioare pot fi văzute printre ochi și gene. Indicați acest lucru folosind un creion ascuțit într-un ton de maro mediu cu albastru pal sau gri deschis pe albul ochilor. Continuați să colorați hainele, observând unde cade în pliuri haina și unde creează tonuri închise și deschise. Creați degradeuri la tonurile cele mai închise pe țesături cu maro, negru, gri sau albastru închis.

ÎNCERCAȚI SĂ SCHIMBAȚI...

... TEHNICA

Acest portret a fost desenat cu creioane Conté pe hârtie colorată Ingres. Începeți la fel ca în versiunea cu culori colorate și trasați contururile feței, părului și trăsăturilor cu un creion Conté sepia. Arătați contrastul puternic dintre lumină și umbră cu negru și roșu sanguin. Rezistați tentației de a desena un contur continuu și folosiți linii întrerupte pentru întregul portret. Continuați să verificați proporțiile și formele la care vă uitați și nu uitați să priviți subiectul mai mult decât desenul. Observați forma ochilor deoarece aceasta poate schimba caracterul feței. Desenați cu atenție linia centrală a buzelor și adăugați umbre mici la colțurile gurii.

Definiți forma nasului prin desenarea bazei și prin adăugarea de tonuri pe lateral – echilibrați aceasta cu tonurile cele mai închise la ochi și păr. Folosiți atât roșu sanguin cât și creioane Conté sepia pentru tonurile medii, amestecând cu atenție pentru a nu lăsa linii aparente.

... POSTURA

Ați putea dori să desenați acest subiect zâmbind. Modul în care cade lumina pe fața ei adaugă un plus de interes pentru imagine. Ca întotdeauna, nu desenați fiecare dinte și nu lăsați nici dinții și nici albul ochilor să rămână complet albe – ele au o umbră ușoară. După ce am desenat conturul de bază, căutați cele mai adânci umbre și orice linii și tonuri informative. Nu insistați la buze – ele necesită o atenție mică pentru a nu predomina în portret.

Demonstrația 7

Copil *Peniță și tuș*

Așa cum s-a discutat la paginile 24-29, copiii mici sau bebelușii rareori rămân nemișcați pentru mai mult timp, decât dacă dorm, așa că trebuie să profitați de activitățile lor. Tineți-vă

caietul de schițe la îndemână pentru atunci când se uită la televizor, se joacă cu prietenii, mănâncă sau dorm. Acest lucru se poate realiza dacă aveți propriii copii, dar dacă nu e

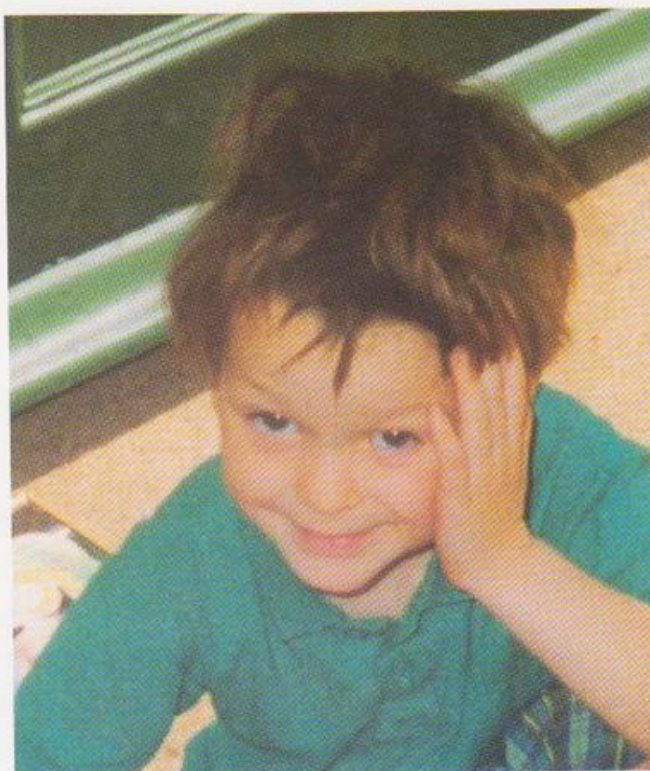
așa, studiați imagini cu copii în cataloage și reviste. Ele vă vor oferi informații prețioase despre proporții, expresii și flexibilitate. Dacă aveți copii în familie sau prieteni care au copii, faceți câteva fotografii. Faceți fotografii în diverse situații pentru a vă face să înțelegeți modul în care un copil se mișcă și se exprimă. Capul copiilor este mare în raport cu mărimea corpului lor. În comparație cu adulții, ei au ochi mari, gât îngust, urechi, guri și nasuri mici. Veți observa că mâinile și umerii lor par mici în

comparație cu capul lor.

Nu va trebui să adăugați la fel de multe nuanțe la portretul unui copil ca în cazul portretului unui adult, dar un contrast interesant poate indica textura hainelor lor. Totuși, încercați întotdeauna să păstrați echilibrul. Spre exemplu, un copil palid, cu părul fin, nu ar trebui încărcat cu haine la care se insistă prea mult.

Subiectul

Fie desenați după un copil care stă așezat sau în picioare în fața voastră, fie după o fotografie sau o serie de schițe, portretul final ar trebui să arate natural și relaxat. Încercați să direcționați lumina dintr-un unghi direct în față. Dacă desenați după un model viu, un copil mic sau un adolescent, fiți conștienți de faptul că ei se plictisesc repede sau sunt destul de timizi, așa că dați-le ceva de lucru. O postură confortabilă este esențială. Acest băiat obraznic a pozat destul de natural, cu capul odihnindu-se pe mână. Astfel s-a creat o compoziție care conduce ochiul privitorului către și de-a lungul portretului.

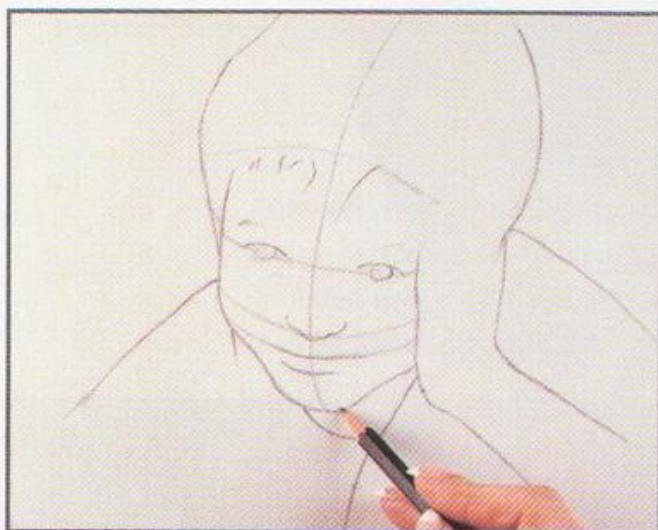
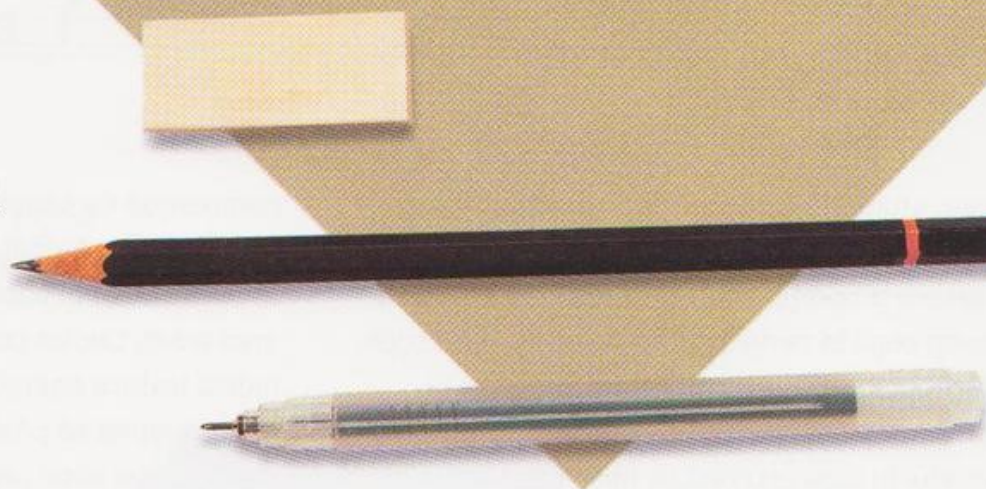
Materiale

Creioane cu mine 2B

*Coală de hârtie colorată,
texturată și pastelată
420 x 297 mm*

Creion mecanic (.01)

Radieră plastică

1 Studiați subiectul, concentrându-vă pe formele negative din jurul conturului. Vizualizați aceasta pe hârtie și desenați-o ușor cu creionul. Adăugați ușor puncte de reper pentru a poziționa trăsăturile. Observați spațiul dintre trăsături, unele în comparație cu celelalte. Chiar aceste forme vă vor da o bună asemănare. Observați, în special, formele dintre nas și buze, între ochi și sprâncene și albul ochilor. Desenați linia centrală a buzei – de obicei partea de jos a buzei superioare – așa cum apare ea.

2 Desenați conturul feței cu mai multă atenție, folosind linii întrerupte. Ștergeți punctele de reper când sunteți mulțumit cu poziția tuturor trăsăturilor și evidențiați ușor trăsăturile. Trasați gâtul și forma generală a părului. Nu desenați o linie clară acolo unde buza se întâlnește cu restul feței, altfel veți pierde toată autenticitatea. Începeți să desenați forma degetelor, privindu-le ca pe niște simple forme și nu ca pe niște degete!

3 Desenați părul și linia gâtului puțin mai detaliat și completați conturul mâinii. Căutați cute și încrețituri ale hainelor și trasați-le prin linii. Desenați ușor nasturii și gulerul tricoului. Trasați cercuri mici unde vreți să adăugați punctele luminoase din ochi și desenați sprâncenele într-o culoare mai deschisă decât sunt cu adevărat.

4 Dacă țineți portretul în fața unei oglinzi, veți vedea imediat orice erori sau inexactități. Ajustați orice detalii, spre exemplu nasturii sau cutele de la tricou. Atenuați conturul părului. Începeți să adăugați profunzime la iris și pupile, asigurându-vă că nu vă atingeți de punctele luminoase. Puteți crea umbre la iris cu linii iradiante, punctate și hașuri în cruce.

5 Luați acum penița și, cu linii întrerupte, reliefați unele dintre zonele cele mai închise, cum ar fi baza nasului, pupilele și zonele din jurul bărbiei și liniei părului. Folosiți linii întrerupte, scurte, pentru zonele mai închise ale părului. Nu trasați niciodată o linie continuă, încărcată, cu penița. Liniile continue, în special cele trasate cu penița, tind să aplatizeze portretele și să le facă să pară ca de carton. Copiii au puține linii faciale, așa că încercați să nu apăsați prea tare. Cu o tușă foarte ușoară, desenați multe linii rapide și scurte pentru a face tonurile să fie cât de lucioase posibil. Acestea pot fi întărite prin adăugarea unor detalii mai târziu. Indicați mai multe cute la tricou prin linii scurte, întrerupte pentru a adăuga la impresia de mișcare a imaginii.

Sfatul artistului

Folosiți creionul în moduri variate pentru a descrie părți diferite ale imaginii. De exemplu, folosiți hașuri pentru a completa zone tonale mari și linii punctate pentru zone mai mici, cum ar fi fața.

6 Continuați să folosiți linii scurte, întrerupte, peste liniile în creion și, pentru a adăuga nuanță portretului, sub bărbie, în jurul părului ș.a.m.d. Închideți pe jumătate ochii și priviți subiectul pentru a putea defini zonele cele mai întunecate. În cazul părului, țineți penița către vârf și permiteți cernelii să curgă. Construiți cu atenție toate detaliile, încercând să nu vă concentrați prea mult pe o anumită zonă.

7 Închideți cele mai profunde zone tonale, lucrând în mod constant la portret, desenând și redesenând formele cu mai multă acuratețe și păstrând echilibrul în mod constant între tonuri și forme. Pentru tonuri, folosiți un amestec de hașuri, hașuri în cruce și desen în puncte sau doar una din aceste tehnici. Adăugați mai multe detalii trăsăturilor și tricoului, dar nu folosiți niciodată un contur solid în jurul oricărei dintre aceste trăsături. Păstrați totul deschis la culoare și subtil. Amintiți-vă că orbita e o sferă și punctele luminoase și umbrele sunt întotdeauna curbate.

8 Continuați să lucrați la portret, păstrând echilibrul între tonuri și detalii. Nu exagerați! Folosiți o tușă ușoară – puteți face adăugiri mai târziu. Creați degradeuri la păr folosind tușe deschise. Pentru marginile moi, mânuiți penița astfel încât abia să atingă hârtia. Încercați să aplicați acest lucru pe un caiet de schițe, cu timpul va fi tot mai ușor. Suprapuneți linii scurte peste celelalte pentru a obține un ton mai închis și mai bogat pentru guler sau păr. Când cerneala s-a uscat, ștergeți ușor orice urme de creion folosind o radieră.

ÎNCERCAȚI SĂ SCHIMBAȚI...

... TEHNICA

Pentru acest portret în creion, folosiți tehnica de măsurare explicată la Demonstrația 1 (vezi pagina 20) și trasați conturul, plus proporțiile și formele trăsăturilor. Adăugați detaliile, cum ar fi gura, baza nasului și ochii și adăugați niște tonuri mai închise la păr. Folosiți un creion 4B pentru zonele mai închise și un creion 2B și unul HB pentru zonele mai deschise. Se obțin umbre fine dacă folosim degradeuri delicate de la nuanțe închise la cele deschise. Ați putea avea nevoie de radiere plastice sau radiere pentru cărbune pentru a corecta micile greșeli și pentru a atenua tonurile încărcate. Creați umbre ușoare între degete, sub bărbie și în jurul gurii și ochilor.

... POSTURA

Încercați să desenați această fotografie a aceluiași băiețel. Un portret reprezentând un moment memorabil din viața unui copil, cum ar fi prima zi la o școală nouă, va fi prețuit timp de mulți ani. Nu încercați să priviți fața în mod obiectiv – desenați doar ceea ce vedeți și nu ceea ce credeți că vedeți.

Demonstrația 8

Bărbat *Peniță și tuș*

Bărbații au proporții, forme și chiar tonuri diferite de cele ale femeilor. Una dintre diferențele principale constă în lungimea și forma fălcii. O altă diferență o reprezintă

buzele; în general, gurile bărbaților nu sunt așa de intens colorate ca și cele ale femeilor. Multe femei poartă machiaj, în timp ce prea puțini bărbați își aplică farduri, așa că desenați cu

atenție. De asemenea, bărbații au sprâncene mai groase, dar gene mai puține.

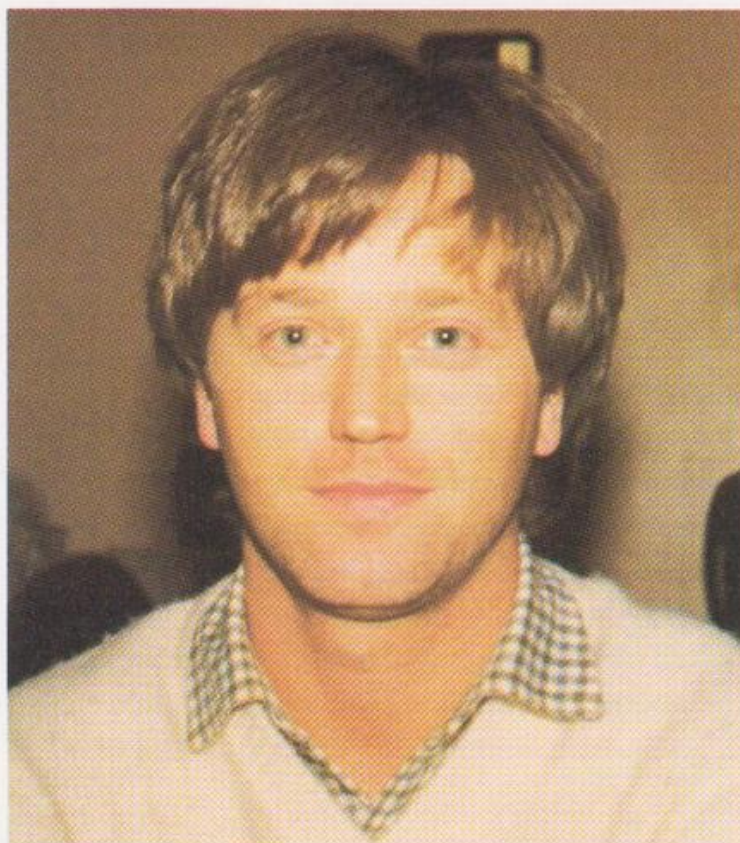
Nu uitați să vă uitați atent la subiect și să nu desenați, din cap, simbolurile modului în care credeți că arată fețele. Merită să fiți cât de obiectivi puteți – pe oricine ați desena. O altă greșeală obișnuită este să desenați

îmbrăcămintea ca și cum ar fi parte din corp, când, de fapt, este lejeră pe corp. Asigurați-vă că desenați gulerul puțin mai larg decât gâtul și că puteți vedea forma îmbrăcămintei pe umeri, brațe și sub braț. E ușor să uitați aceste lucruri și să ajungeți să desenați un tip de supererou cu haine care par turnate pe el.

W Subiectul

Pe acest subiect lumina a venit din partea de deasupra. El a fost relaxat în timpul desenului, așa că imaginea finală nu pare a fi prea formală sau născocită. Observați unde cad reflecțiile în centrul ochilor și cum părțile de jos ale urechilor sunt palide acolo unde le atinge lumina. Acesta este un portret luminat în mod clasic – buza de jos apare mai întunecată decât buza inferioară și există o linie de umbră mai închisă sub bărbie.

Pentru acest portret, există un zâmbet enigmatic de surprins, indicat de ochii zâmbitori și liniile deschise la culoare din jurul gurii. Încercați să nu subliniați prea tare vreo trăsătură anume, altfel rezultatul final nu va fi un portret sensibil ci o caricatură.

Materiale

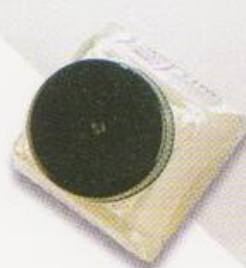
Creion 2B

O coală de hârtie de desenat 420 x 297 mm

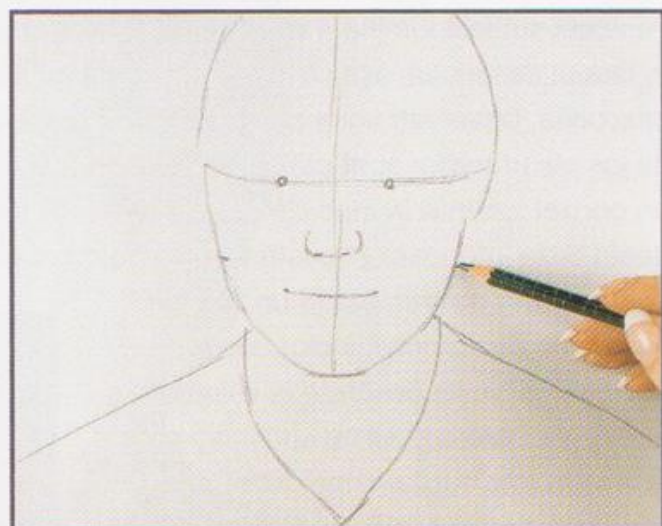
Peniță

Cerneală indiană

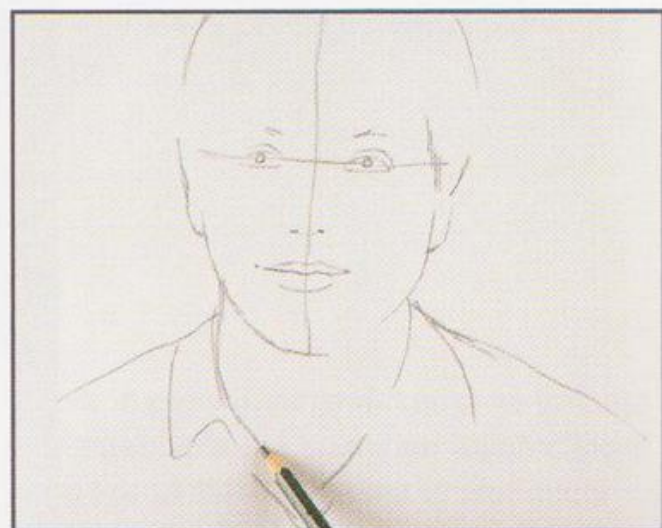
Cerneală albă

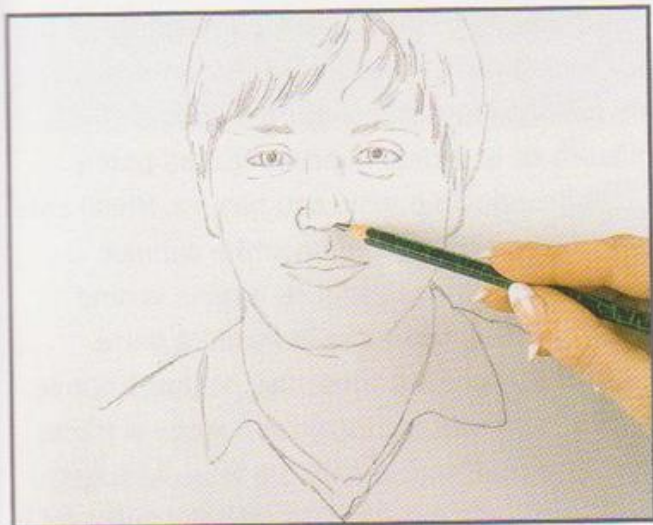

1 Îndreptați-vă privirea către spațiul negativ din jurul capului și umerilor subiectului și priviți-l ca pe o formă goală din acest spațiu. Uitați-vă din nou la hârtia de desenat și vizualizați acea formă pe ea. Desenați cu creionul conturul acelei forme pentru a fixa portretul pentru compoziție. La conturul capului și umerilor, adăugați puncte de reper pentru a plasa poziția aproximativă a ochilor, bazei nasului, a gurii și partea de jos a urechilor. Nu uitați, capul este curbat, așa că totul este curbat în consecință.

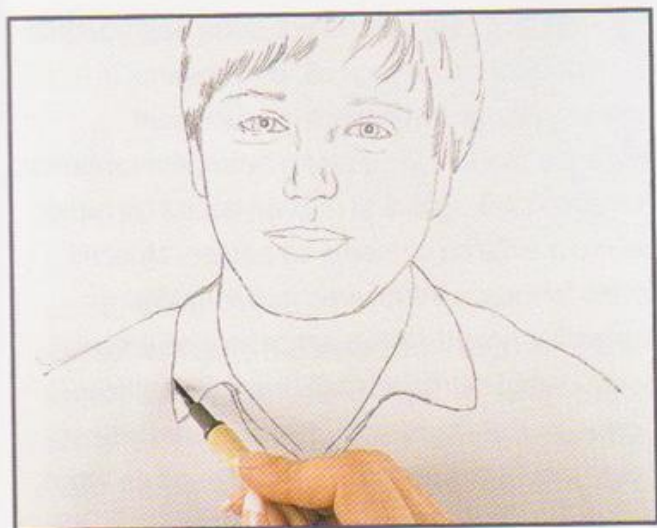

2 Verificați unghiurile și dimensiunile – care sunt relațiile dintre nas și gură și dintre bărbie și linia gâtului? Ce formă este între cele două sprâncene? Începeți să schițați ușurel aceste forme. Desenați curba pleoapei superioare, puțin din guler și linia centrală a buzelor.

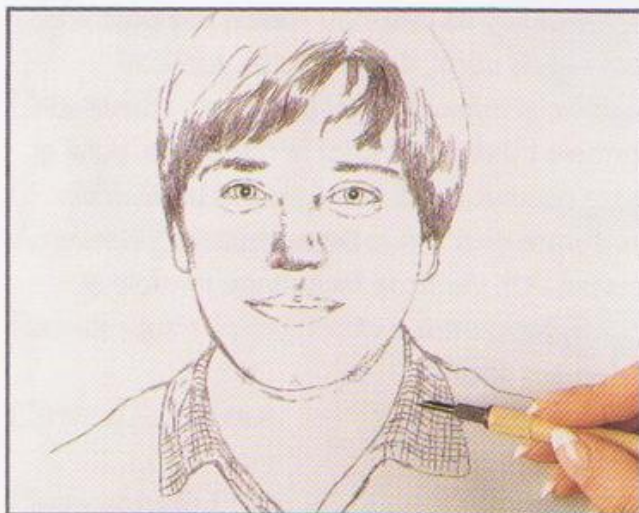
3 Începeți să desenați câteva linii pentru a indica părul. Continuați să verificați formele și măsurile feței și, treptat, construiți formele trăsăturilor, cum ar fi urechile, ochii și baza nasului. Dacă doriți, folosiți tehnica de măsurare descrisă la Demonstrația 1 (vezi pagina 20). Verificați încontinuu formele și proporțiile pentru a vă asigura că totul este cât de corect posibil.

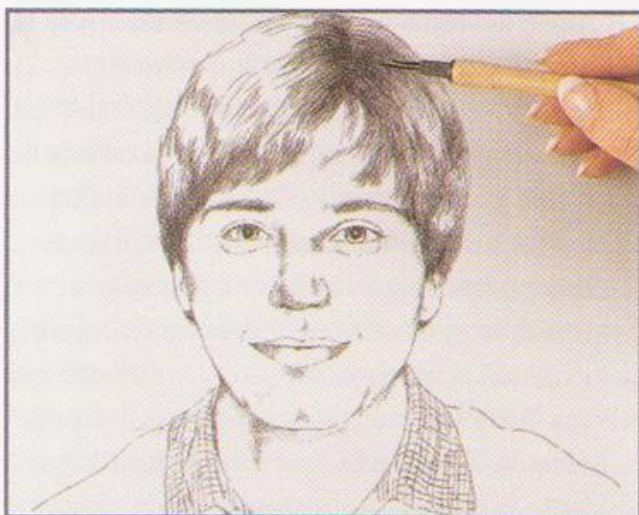
4 Când sunteți mulțumiți de trăsături, treceți la peniță. Introduceți penița în cerneală și ștergeți penița de marginea călimăriei. (Păstrați o bucată de material sau un prosop de bucătărie la îndemână în caz de accidente.) Treceți din nou peste desen de preferință cu linii frânte și nu cu linii continue. Aceasta vă dă controlul asupra desenului, vă ajută să cizelați desenul pe măsură ce lucrați și îi conferă o înfățișare mai blândă. Ștergeți liniile în creion pe măsură ce le înlocuiți cu cerneală. Trasați părul printr-o serie de linii desenate în direcția de creștere.

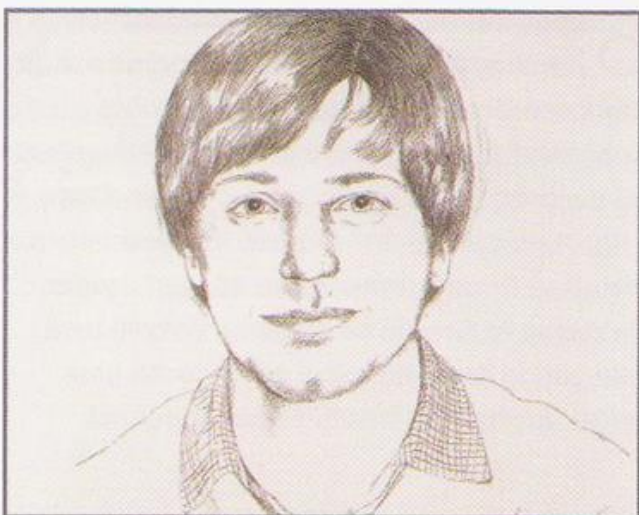
5 Desenați mai bine forma albului ochiului decât conturul ochilor. Concentrându-vă pe albul ochilor, veți elimina orice imagine subiectivă pe care o aveți despre ochi. Începeți să desenați forma sprâncenelor folosind tușe mici, rapide, în sensul creșterii lor. Genele ar trebui să fie de asemenea cu atingeri ușoare de creion în direcția de creștere. Folosiți tușe mai puține decât ați folosi pentru ochii unei femei. Începeți să trasați textura gulerului.

6 Desenați cu puncte în jurul nasului – niciodată nu desenați linii în ambele părți ale nasului, dar folosiți tonuri blânde pe măsură ce le vedeți. În acest caz, ați putea folosi desenul în puncte sau hașura. Nasul este trăsătura cea mai proeminentă a capului uman. Este adesea văzut cu lumina venind dintr-o parte și cu umbre în cealaltă parte. Dacă tineți ochii întredeschiși, pe lângă pupile și linia interioară a gurii, baza nasului și nările sunt cele mai închise părți ale feței. Adăugați mai multe detalii la păr și la modelul gulerului.

7 Penița și cerneala nu pot arăta degradeurile tonurilor solide, așa că, prin desenul în puncte, hașura sau hașura în cruce sunt singurele moduri de redare a nuanțelor umbrelor. Folosiți o tușă ușoară și mișcări destul de rapide pentru a evita ca cerneala să păteze. Mușchii faciali formează înfățișarea individuală a expresiilor noastre și s-a descoperit că limbajul nostru inițial ne modelează mișcărilor faciale obișnuite. Cu alte cuvinte, formele trăsăturilor noastre sunt determinate nu numai de genetică, ci și de cuvintele pe care le rostim.

8 Continuați să creați degradeuri la păr. Reîntoarceți-vă la subiectul vostru în mod constant, restabilind proporțiile și formele și asigurându-vă că fața este construită corect. Apăsăți penița ușor, căci mai puteți face adăugiri, dar nu puteți șterge. Adăugați mai multe detalii la îmbrăcăminte și adăugați cerneală albă unde este necesar să atenuați unele dintre margini. Nu e necesar să includeți cerneală albă, dar când aceasta este dispusă peste negru, crează un ton mediu care poate da o dimensiune suplimentară unui portret făcut cu penița și cerneală.

ÎNCERCAȚI SĂ SCHIMBAȚI ...

... TEHNICA

Această versiune a portretului a fost desenată în cărbune. Batonul de de cărbune a fost folosit pentru reperele principale, iar alte detalii au fost adăugate cu creion cu mină din cărbune. Începeți cu câteva semne ușoare pentru conturul capului și umerilor și câteva repere pentru trăsături. Priviți trăsăturile cu obiectivitate – desenați-le ca pe o serie de linii și forme, apoi începeți să adăugați tonuri la păr, ochi, în jurul bărbiei și nasului. Pentru a amesteca tonurile, folosiți un torșon, degetul sau un tampon de vată. Lăsați hârtia albă pentru a crea impresia de transparență pentru punctele luminoase.

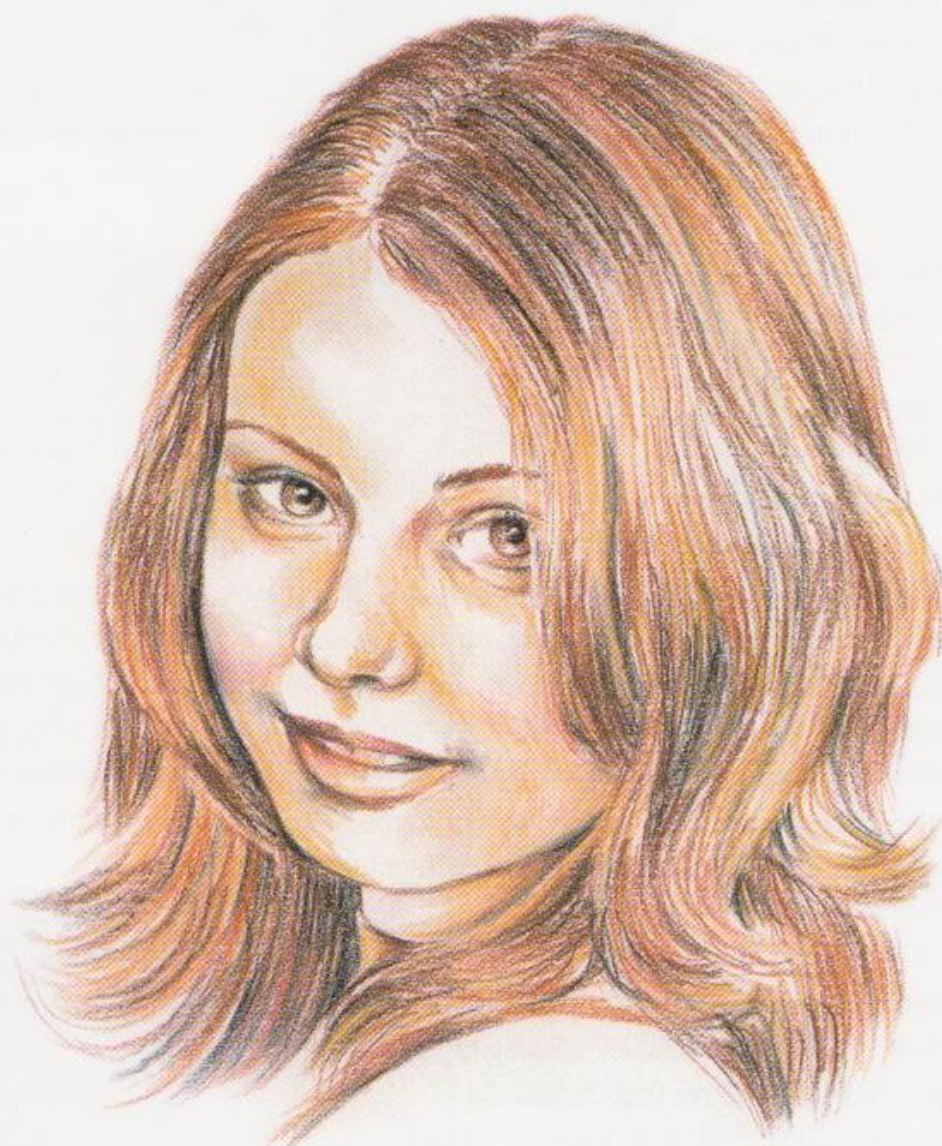
... POSTURA

O postură alternativă, cum ar fi aceasta, unde subiectul se uită în altă parte, poate fi la fel de plăcută de desenat și de satisfăcătoare pentru subiect ca postura clasică. Ca în cazul Femeii mature (vezi paginile 42-47), această față se îndreaptă în altă parte, astfel că subtilitățile persepectivei sunt necesare. Buzele, spre exemplu, nu sunt drepte, dar partea care este cea mai îndepărtată de privirea noastră pare să se îndepărteze sau să se micșoreze. Nu uitați că fața nu este nici plată, nici total rotundă.

Demonstrația 9

Femeie *Creioane Conté și grafit*

Priceperea de a realiza un desen bun rezultă dintr-o observație răbdătoare și mult exercițiu. După ce ați obținut o bună înțelegere a structurii de bază a capului și a trăsăturilor, vi se va părea ușor să obțineți proporțiile corecte. Exersați

schițarea capetelor oamenilor privite din unghiuri diferite, pentru a vă îmbunătăți aptitudinile și pentru a deveni mai încrezători.

Fiți conștienți de modul în care se schimbă trăsăturile pentru a crea diferite expresii și a

reflecta emoții. Când o persoană este fericită, toate trăsăturile faciale se ridică; când este tristă, trăsăturile par să cadă; când este relaxată, ele par mai blânde. Unul dintre motivele pentru care zâmbetul Mona Lisei pare ciudat este pentru că gura ei zâmbește, dar ochii ei nu. Acest lucru este neobișnuit – priviți orice față zâmbitoare și vedeți cum ochii fac încrețituri. Aceste încrețituri se pot transforma în laba gâștei pe măsură ce ne maturizăm, așa cum ținerea ochilor întredeschiși și înfruntarea pot produce riduri permanente pe podul nasului, între ochi.

Acest portret a fost desenat cu creioane Conté și grafit. Ele pot avea o duritate mai mare decât creioanele, așa că ar fi bine să mângâiați înainte ceva în caietul vostru de schițe. Mult din acest portret e o simplă impresie generală, nu un studiu detaliat. Acesta conferă un rezultat final mai proaspăt – este descriptiv, fără a fi prea încărcat. Nu insistați cu creioanele Conté, ștergându-le prea mult. Mare parte din definirea trăsăturilor se bazează pe căderea luminii și umbrei, așa că priviți modelul cu ochii întredeschiși pentru a vedea unde exact cade lumina.

W Subiectul

Această femeie are o postură mai formală decât celelalte modele la care deja ne-am uitat. Observați cum ochii și gura în special dezvăluie starea de spirit a modelului. Postura corpului poate să spună și ea multe.

Ideea de a desena o persoană care se uită peste umăr – înapoi la artist – este una clasică și a fost folosită la multe portrete faimoase. Totuși, înainte de a începe, căutați unghiul ușor și perspectiva trăsăturilor – partea îndepărtată a feței apare mai mică decât partea feței care este cea mai aproape de noi.

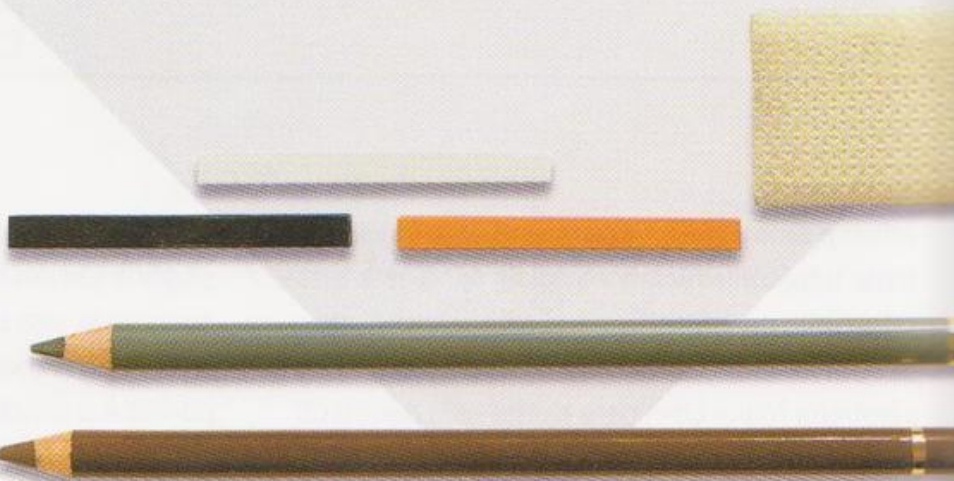
Materiale

Creioane Conté și creioane negre, roșu sanguin, sepia, bej, gri și alb

O coală de hârtie de desenat 420 x 297 mm

Radieră pentru cărbune

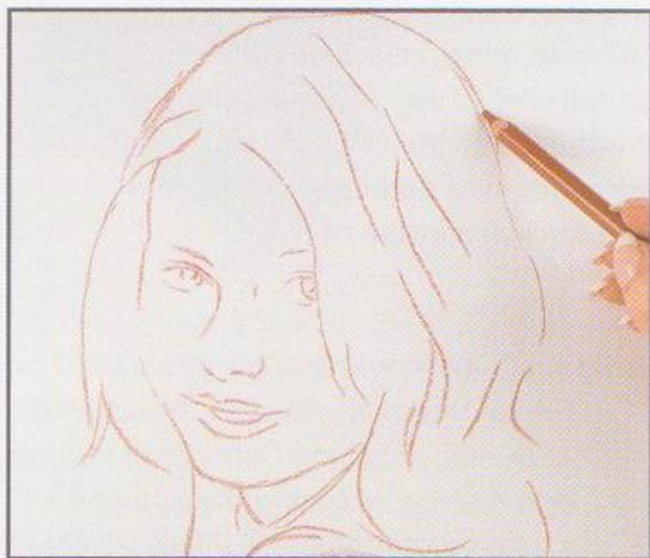
Fixativ

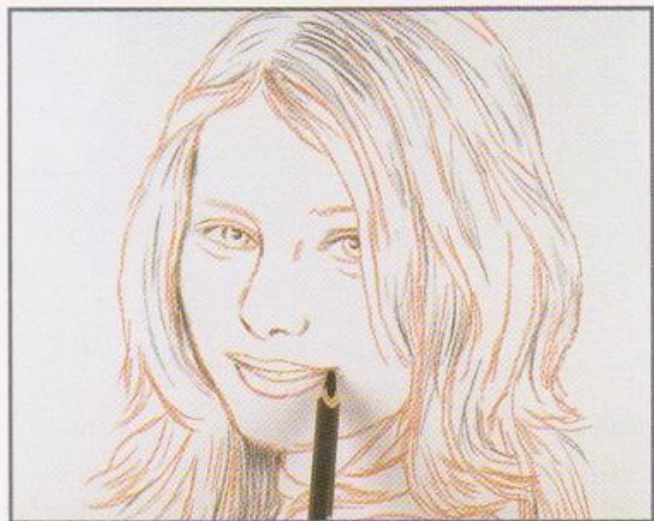
1 Începeți prin studierea cu atenție a persoanei. Vizualizați conturul capului ei ca fiind un spațiu negativ. Pe hârtie, vizualizați forma acestui contur și apoi, cu un creion Conté roșu sanguin, marcați-l ușor adăugând trăsăturilor câteva puncte de reper. Câteva linii ușoare, arătând unghiul părului, forma bărbiei, partea vizibilă a gâtului sau poziția aproximativă a gurii, sunt suficiente.

2 Nu vă gândiți la proporții, măsurători și ceea ce știți despre fețe. Priviți cu obiectivitate deplină. Deocamdată concentrați-vă pe linie – care este forma bazei nasului către marginile gurii? Care este forma bărbiei și a maxilarului? Desenați-le ușor. Nu contează de unde începeți, dar continuați să desenați în jurul feței, pentru a vă asigura că nu insistați prea mult asupra unei anumite zone.

3 Folosind încă tușe ușoare începeți să dați fermitate trăsăturilor. Ochii și gura sunt importante pentru caracterul portretului, așa că studiați-le cu atenție. Desenați linia centrală a buzei înainte de a completa detaliile buzelor. Observați că această linie este adesea asimetrică și că grosimea acesteia poate varia. Odată ce ați desenat această linie, căutați umbra care adesea apare dedesubtul buzei inferioare. Începeți să dați formă ochilor și liniilor direcționale către păr. Dacă desenați ceva prea apăsător, atenuați cu o radieră moale.

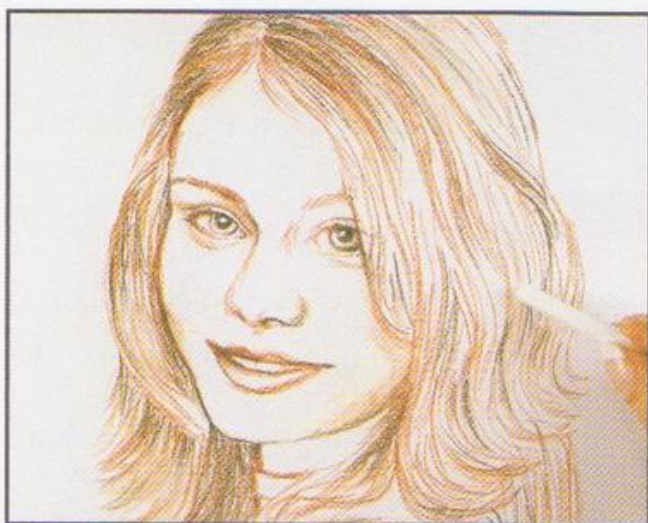

4 Folosind bețele negre Conté, adăugați părului, colțurilor gurii și ochilor tonuri și linii mai închise. Observați forma albului ochilor, a pleoapelor și a liniilor de sub ochi. Asigurați-vă că ați desenat gura bine, deoarece se află într-un unghi cu restul feței, așa că pare puțin distorsionată. Părul ar trebui întotdeauna indicat prin linii desenate în sensul creșterii lui – acesta fiind cazul și pentru sprâncene și gene. Dacă vreo parte a portretului devine prea încărcată, atenuați creionul Conté cu o radieră pentru cărbune.

5 Folosiți acum o mină Conté sepia pentru a adăuga imaginii tonuri și umbre suplimentare.

Adânciți sprâncenele și partea de sub bărbie, precum și părul. Aveți grijă să folosiți linii ușoare, altfel ele vor arăta artificiale și vor face portretul să arate de carton. Lăsați întotdeauna puncte luminoase în ochi, chiar dacă nu le puteți vedea, deoarece acestea fac ochii să pară mai reali și mai vii. Amintiți-vă că ochii sunt adânciți în orbite. Adăugați umbre luminoase la baza nasului și buzei superioare.

Sfatul artistului

Cu creioanele Conté sau cu creta ar trebui să puteți să opriți lucrul la desen înainte să credeți că ați terminat. Lăsați ca o parte din suprafața la care lucrați să dea impresie de transparență. Acesta e stilul creioanelor Conté și al celor pastelate – trebuie să vedeți doar o parte din lucrările lui Da Vinci sau Henri de Toulouse-Lautrec pentru a înțelege cum fundalul devine o parte importantă a imaginii.

7 Pupilele sunt exact deasupra colțurilor gurii. Adânciți sprâncenele. Acestea sunt trăsături cu colțuri ferme, dar alte părți ale feței au colțuri moi. Desenând cu Conté puteți estompa aceste margini folosind degetul sau un torșon ori un strat de alte culori deasupra celor anterioare. În cazul părului, folosiți tonuri luminoase sau întunecate prin dispunerea de straturi diferite în funcție de cum cade lumina – părul nimănui nu are o culoare compactă pe întreaga suprafață. Priviți modelul cu ochii întredeschiși pentru a vedea mai clar tonurile deschise și închise și folosiți linii hașurate în direcția creșterii părului. Pulverizați fixativ peste desenul final.

6 Nasul poate fi greu de desenat pentru că nu are vârfuri exacte care să poate fi reprezentate prin linii. Nasurile pot fi definite doar prin schimbări de contur pe măsură ce pielea acoperă osul și cartilajul. Doar nările au o formă exactă care poate fi studiată și desenată. Căutați partea care are umbra cea mai mare și desenați forma acelei umbre. Umbra care are legătură cu nasul se leagă de umbra de deasupra ochiului, din zona orbitei. Adăugați puțin maro deschis și Conté alb pentru a evidenția imaginea și a o face să arate tridimensională. Încercați să nu apăsați cu mine sau creioane Conté: puteți face completări mai târziu.

ÎNCERCAȚI SĂ SCHIMBAȚI...

... TEHNICA

Acest portret a fost desenat ușor cu un creion maro și mai târziu s-au adăugat straturi de culoare care s-au amestecat cu atenție pentru a crea tonuri diferite pentru față și păr. Zone din hârtie au fost lăsate neacoperite pentru a indica puncte luminoase. Observați câte puncte luminoase există – la ochi, pe nas și obraji. Apoi căutați zonele mai întunecate – în jurul nasului, între buze, în orbite etc. Creați-le cu orice combinație realizată din cele mai închise nuanțe de maro, albastru și gri, amestecate cu ocru gălbui, portocaliu și roșu crud. Acest aspect a fost realizat prin dispunerea culorilor una peste cealaltă, așa că nu vă fie teamă să experimentați. Există câteva nuanțe care compun tonalitățile pielii și părului și au fost folosite tipuri diferite de creioane, așa că simțiți-vă liberi să

amestecați! Încercați să vă obișnuiți să lucrați cu creioane ascuțite, fie creioane colorate, fie mine de grafit, și încercați diferite tipuri și mărci pentru a vedea care vi se potrivește cel mai bine.

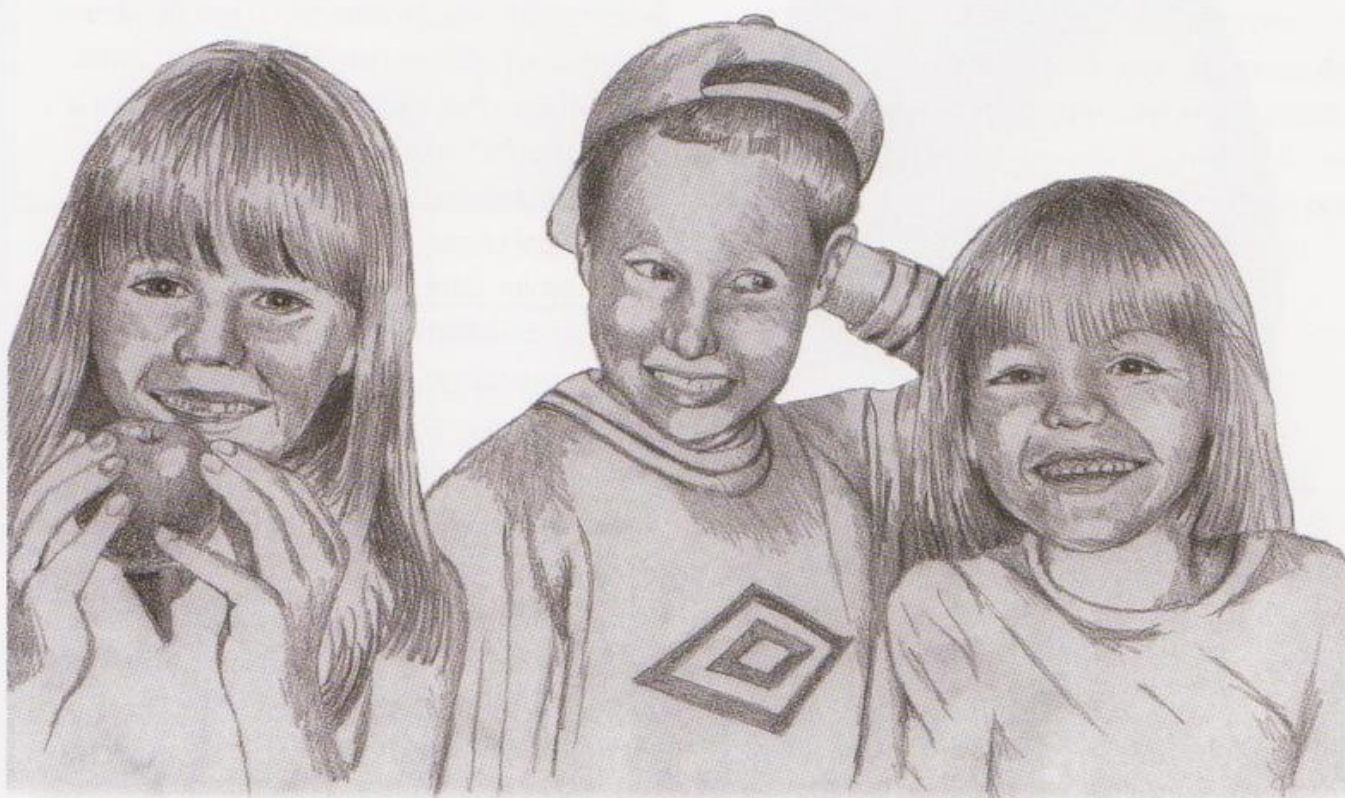
... POSTURA

Încercați să desenați acest model într-o postură alternativă – folosiți aceeași metodă de căutare a formelor negative din jurul capului și a formelor umbrelor pe măsură ce începeți, apoi continuați cu formele tonale mai închise sau mai deschise.

Demonstrația 10

Grup *Creion*

De îndată ce ați acumulat experiență în portretistică, s-ar putea să constatați că aveți căutare! Nu fiți surprinși dacă vi se va cere mai degrabă să desenați un grup de oameni decât un individ. Adesea cupluri, familii și grupuri de prieteni doresc să fie desenați împreună pentru a prezenta un moment în timp. Portretistica comemorativă este faimoasă încă din timpul romanilor și este la fel de vestită ca întotdeauna chiar și după 2.000 de ani.

Amintiți-vă că, indiferent de ce desenați, compoziția trebuie să fie eficientă. Când

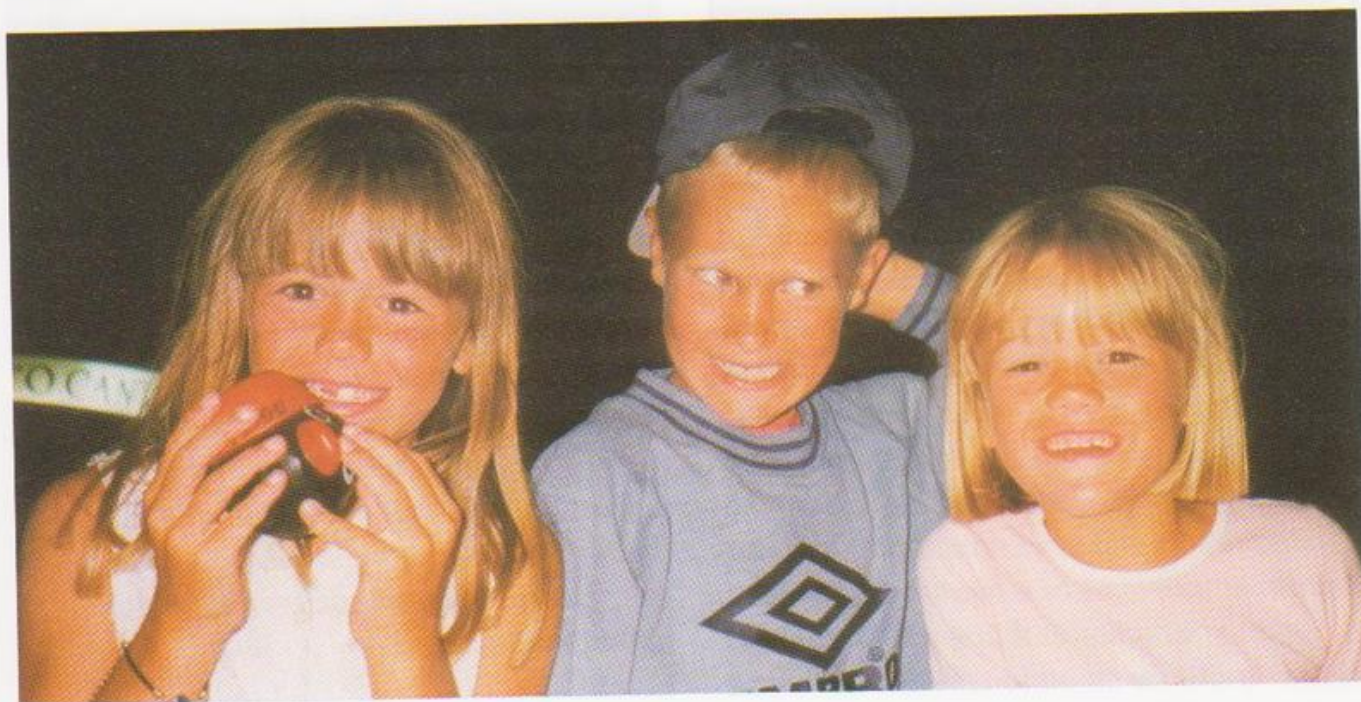
desenați un grup, vizualizați-l ca pe o formă întreagă, apoi imaginați-vă cum ochii privitorului vor fi atrași de-a lungul imaginii. Există vreun obiect care oprește privirea pe măsură ce te uiți în jurul grupului? Există vreo persoană sau obiect care domină întregul grup și există ceva care afectează armonia scenei? Încercați diferite posturi până o găsiți pe cea care vă mulțumește. Fie că e vorba despre un grup formal, fie că este unul informal, găsiți o postură care este relaxată, dar animată și interesantă.

Hotărâți nivelul ochilor. Veți fi deasupra, dedesubt sau la același nivel ca și oamenii pe care îi desenați? Privirea în sus sau în jos va afecta starea de spirit a desenului? Păstrați un fundal simplu și nu luminați prea puternic grupul. Nu există secrete când desenezi cu succes un portret de grup; trebuie doar să luați

decizii de metodologie. Chiar dacă primele decizii se dovedesc a fi greșite, veți învăța ce să nu faceți data viitoare! E o idee bună să desenați schițe lapidare pentru a indica unde va fi plasată fiecare persoană în desen.

M Subiectul

Pentru a desena un grup de oameni este nevoie de mai multă planificare decât în cazul unui portret individual. Acest grup are ceea ce multe compoziții cer – contrast și echilibru; există spații între subiecte și ele se suprapun unele pe celelalte, există o diferență de înălțime și de distanță între capetele lor, toate acestea adăugând un plus de interes. Cele mai importante decizii pe care trebuie să le luați aici sunt referitoare la numărul de copii pe care să-l includeți și la forma generală a grupului. Trebuie să-i vedeți ca pe un tot unitar pentru formele negative, așa că observați lucruri precum forma triunghiulară dintre brațul băiatului și formele rotunjite ale capetelor fetelor. Ar fi de mare ajutor dacă ați desena oamenii individual înainte de a-i desena ca grup.

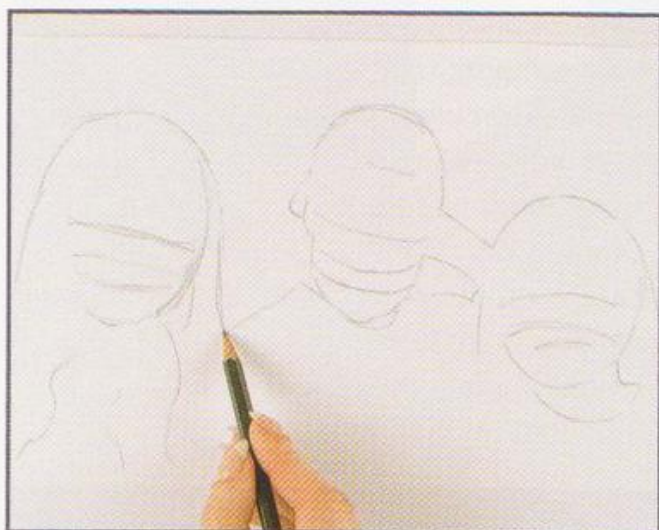
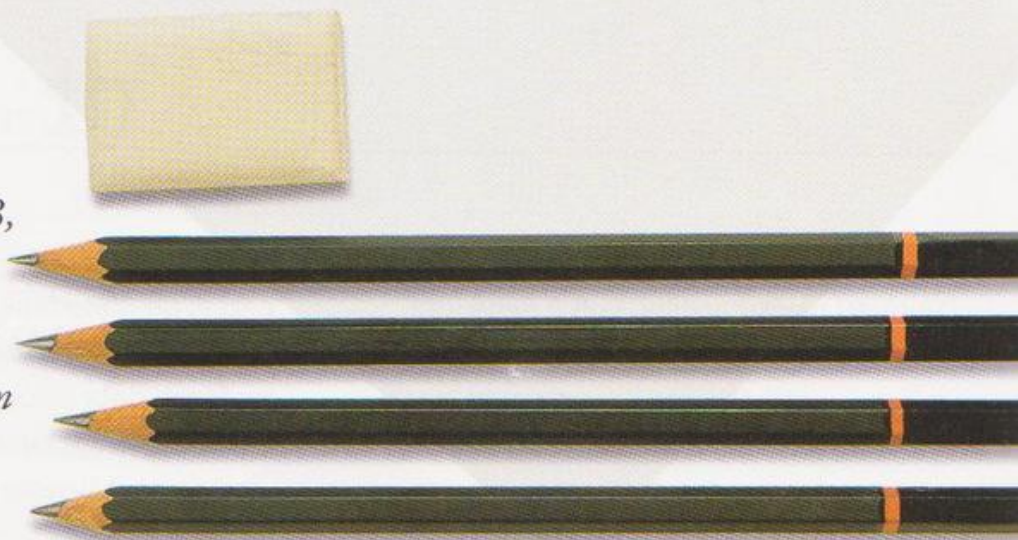

Materiale

Creioane cu mine 2B, 3B,
4B și 6B

Coală de hârtie
de desenat 210 x 297 mm

Radieră pentru cărbune

1 Marcați formele principale negative ale capetelor și umerilor cu un creion 2B. Măsurați și marcați unele puncte de reper – pentru ochi, bazele nasurilor și nivelele buzelor. Căutați tot timpul formele contururilor, cum ar fi cele dintre capete și umeri și forma generală a părului.

2 Hotărâți-vă dacă există lucruri despre subiecți pe care nu vreți să le includeți sau vreți să le schimbați – puteți să vă acordați anumite libertăți! De exemplu – o fetiță ține un obiect, pe care l-am transformat în măr. Verificați dacă spațiul dintre copii arată bine. Concentrându-vă în continuare pe forme, desenați apăsând ușor fălcile, gurile și ochii. Adăugați câteva cute ușoare hainelor. Folosiți mai des linii întrerupte, și nu linii solide, apăsătoare. Ștergeți punctele de reper pe măsură ce lucrați.

3 Căutați forme diferite ale ochilor copiilor. Deși ochii fetelor sunt asemănători, ei nu sunt identici. Aceste variații vor ajuta desenul vostru să devină „real”. Observați cât din pleopă se vede și formele diferite ale albului ochilor. De asemenea, observați cum se schimbă forma ochiului în funcție de unghiul din care este văzut capul. Desenați ușor gurile și marcați câțiva dinți, dar nu în detaliu. Adăugați mai mult detaliu la liniile gâtului. Țineți mâna spre capătul creionului.

4 Țineți ochii întredeschiși pentru a găsi zonele cele mai întunecate și marcați-le ușor folosind creioane 3B și 4B. Asigurați-vă că fiecare buză superioară își păstrează forma caracteristică, deși ele au fost aplatizate de zâmbete. Unele buze superioare sunt subțiri în timp ce altele sunt groase. Creați umbre în jurul nasurilor și începeți să adăugați mai multe detalii: spre exemplu, pe haine și degete. Adăugați nuanțe la păr, dar nu vă faceți probleme pentru prea multe detalii în această etapă. Continuați să verificați toate formele și umbrele de-a lungul întregului portret.

5 Construiți tonalitățile treptat, verificând încontinuu formele și nuanțele unele în relație cu celelalte. Folosiți tehnica de măsurare descrisă la Demonstrația 1 (vezi pagina 20) pentru a fi siguri că aveți proporțiile corecte. Cu o apăsare ușoară, desenați linii la păr pentru a arăta tonurile. Adăugați pupilelor mai multă profunzime, lăsând o parte din hârtie albă pentru puncte de luminozitate. Aici este locul în care începeți să faceți pielea să arate tridimensională. Creați cu atenție și fără să apăsați umbre la părțile cele mai întunecate ale obrajilor și bărbiei.

6 Continuați să creați umbre la toate fețele și la părul copiilor. Dacă adăugați prea multă umbră, ștergeți puțin urmele de creion cu o radieră pentru cărbune. Atenuați cutele de pe haine creând umbre cu atenție. Verificați de două ori unde cad liniile gâtului în relație cu capetele. Spre exemplu, gâturile fetelor sunt mai vizibile decât al băiatului deoarece el are capul aplecat într-o parte. Adăugați detalii la căciula lui și la măr. (Ar fi bine să vă uitați la un măr pentru a vedea cum să-i creați umbre.)

7 Construiți zonele cele mai întunecate cu un creion 6B. Contribuiți la aspectul general al părului cu linii hașurate suplimentare, lăsând unele zone de hârtie să inducă sentimentul de transparență. Dacă ați umbrat prea mult, atenuați umbrele cu o radieră căreia i-ați dat o formă cizelată, ori apăsați-o și apoi ridicați-o ori izbiți cu ea suprafața hârtiei, în direcția de creștere a părului.

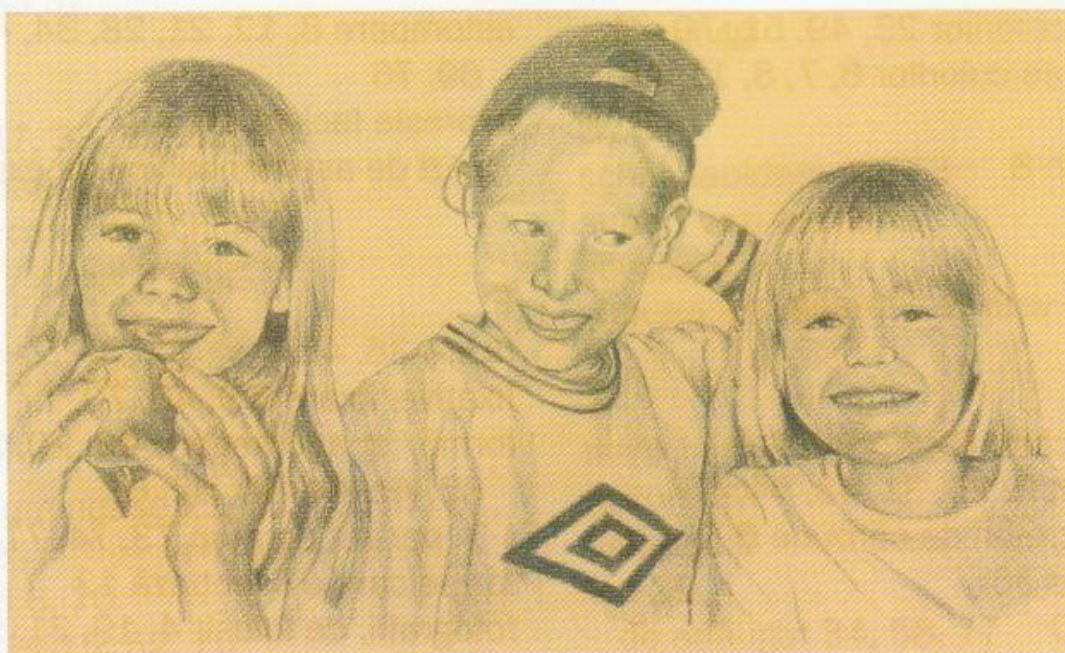
Sfatul artistului

Amintiți-vă că un cap este o serie de planuri, iar lumina care cade pe cap dezvăluie suprefețe și unghiuri. Așa că observați direcția luminii și felul în care unele zone sunt luminate și altele sunt în umbră.

8 Măriți profunzimea zonelor întunecate cu un creion 6B. Nu insistați prea mult la ochi – ei sunt rareori așa de mari cum credeți. Treceți ușor peste dinți, desenând formele generale pe care le vedeți, și nu fiecare dinte în parte. Evitați să puneți prea mult detaliu la îmbrăcăminte; indicați doar câteva pliuri și încrețituri.

ÎNCERCAȚI SĂ SCHIMBAȚI ...

... TEHNICA

Am desenat același grup folosind mine de grafit. Marcați apăsând câteva puncte de reper cu o mină de grafit 2B. Desenați formele negative ale copiilor, comparând mărimile și distanțele ca înainte. Construiți, treptat, detaliile trăsăturilor. Pe măsură ce lucrați, continuați să vă mișcați de-a lungul grupului, niciodată concentrându-vă prea mult asupra unei singure persoane. Trebuie să păstrați echilibrul întregului portret. Chiar dacă nu credeți că ați obținut asemănarea potrivită, începeți să adăugați nuanțe deschise de-a lungul feței. Aceasta v-ar putea surprinde, dar adesea nuanțele pot face portretul să arate realist. Verificați dacă proporțiile sunt corecte și treceți la o mină de grafit mai moale pentru tonuri mai profunde. Minele de grafit se pot mânji repede, de aceea aplicați fixativ peste portretul final.

... POSTURA

Încercați un portret în mărime naturală după o fotografie de vacanță. Ați putea să-i faceți pe copii mai mari și să scădeți din importanța fundalului, pentru a crea un portret de grup cu adevărat memorabil.

